

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2012 m. gruodžio 19 d.

dėl valstybės pagalbos SA.20829 (C 26/2010, ex NN 43/2010 (ex CP 71/2006)), Italijos įgyvendinta atleidimo nuo savivaldybių nekilnojamojo turto mokesčio schema, taikyta nekomercinių įstaigų konkrečioms tikslams naudojamam nekilnojamajam turtui

(pranešta dokumentu Nr. C(2012) 9461)

(Tekstas autentiškas tik italų kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

(2013/284/ES)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

pakvietusi suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas pagal minėtas nuostatas ⁽¹⁾ ir atsižvelgdama į jų pastabas,

kadangi:

1. PROCEDŪRA

(1) 2006 m. Komisija gavo daug skundų iš esmės susijusių su dviem schemomis – atleidimo nuo savivaldybių nekilnojamojo turto mokesčio ir juridinių asmenų pajamų mokesčio sumažinimo:

(a) atleidimas nuo savivaldybių nekilnojamojo turto mokesčio (toliau – ICI) taikomas nekilnojamajam turtui, kurį naudoja nekomercinės įstaigos, užsiimančios vien tik socialinės pagalbos, socialinio aprūpinimo, sveikatos, švietimo, apgyvendinimo, kultūrinė, laisvalaikio organizavimo, sporto, religinė ir kulto (garbinimo) veikla (1992 m. gruodžio 30 d. įstatymų galią turinčio dekreto Nr. 504 7 straipsnio pirmosios pastraipos i punktas);

(b) juridinių asmenų pajamų mokesčio sumažinimas 50 proc. taikomas 1973 m. rugsėjo 29 d. Respublikos Prezidento dekreto Nr. 601 6 straipsnyje išvardytoms įstaigoms, t. y. daugiausia socialinės pagalbos įstaigoms, ne pelno švietimo ir mokslinių tyrimų institutams, taip pat labdaros ir švietimo įstaigoms (įskaitant bažnytines įstaigas). Ši nuostata taikoma ir autonominėms socialinio būsto institucijoms, taip pat vien tik kultūrinių tikslų siekiantiems fondams ir asociacijoms.

(2) Gavusi skundų, susijusių su pirmiau minėtu atleidimu nuo ICI, 2006 m. gegužės 5 d. Komisija išsiuntė Italijos

valdžios institucijoms pirmą prašymą pateikti informacijos. Atsižvelgdamos į Italijos 2006 m. birželio 6 d. perduotą informaciją ir įsigaliojusius kai kuriuos ICI reglamentuojančių teisės aktų pakeitimus, 2006 m. rugpjūčio 8 d. Komisijos tarnybos pranešė skundų pateikėjams, kad, remiantis pirminiu nagrinėjamu, priešasčių tęsti tyrimą nėra.

(3) Vis dėlto 2006 m. spalio 24 d. rašte skundo pateikėjai vėl pabrėžė nekomercinių įstaigų atleidimo nuo ICI nesuderinamumą su Sutarties 107 straipsnio 1 dalimi. 2006 m. lapkričio 14 d. raštu Komisijos tarnybos dar kartą patvirtino skundo pateikėjams, kad, remiantis turima informacija, nėra priešasčių atlikti papildomą minėto atleidimo nuo mokesčio tyrimą.

(4) 2007 m. sausio ir rugsėjo mėn. Komisija iš skundo pateikėjų atitinkamai gavo daugiau raštų dėl atleidimo nuo ICI. 2007 m. rugsėjo 12 d. rašte skundo pateikėjai atkreipė Komisijos dėmesį į Konsoliduoto pajamų mokesčio įstatymo (it. *Testo unico delle imposte sui redditi*, TUIR), patvirtinto 1986 m. gruodžio 22 d. Respublikos Prezidento dekretu Nr. 917, 149 straipsnį. Jų nuomone, pagal minėtą straipsnį palanki apmokestinimo tvarka būtų taikoma tik bažnytinėms įstaigoms ir rekreacinio sporto asociacijoms.

(5) 2007 m. lapkričio 5 d. Komisija paprašė Italijos valdžios institucijų ir skundo pateikėjų pateikti papildomos informacijos apie visas skundo pateikėjų nurodytas tariamas lengvatines nuostatas. Italijos valdžios institucijos prašytą informaciją atitinkamai pateikė 2007 m. gruodžio 3 d. ir 2008 m. balandžio 30 d. raštuose. Skundo pateikėjai papildomos informacijos pateikė 2008 m. gegužės 21 d. rašte.

(6) 2008 m. spalio 20 d. skundo pateikėjai išsiuntė oficialųjį pranešimą (Sutarties 265 str.), kuriame prašė Komisijos pradėti oficialaus tyrimo procedūrą ir priimti oficialų sprendimą dėl jų skundų.

⁽¹⁾ OL C 348, 2010 12 21, p. 17.

- (7) 2008 m. lapkričio 24 d. Komisija išsiuntė Italijos valdžios institucijoms dar vieną prašymą pateikti informacijos; Italijos valdžios institucijos atsakė 2008 m. gruodžio 8 d. raštu.
- (8) 2008 m. gruodžio 19 d. rašte Komisijos tarnybos informavo skundo pateikėjus, kad, remiantis pirminiu nagrinėjimu, jų nuomone, ginčijamos priemonės neatrodo kaip valstybės pagalba, todėl nėra būtina tęsti tyrimą.
- (9) 2009 m. sausio 26 d. Italijos finansų ministerija išleido aplinkraštį „2/DF“ (toliau – aplinkraštis), siekdama patikslinti nekomercinių įstaigų atleidimo nuo ICI taikymo sritį. 2009 m. kovo 2 d. skundo pateikėjai parašė Komisijai, išreikšdami savo nepasitenkinimą tuo metu galiojusiais teisės aktais ir kritikuodami pirmiau minėtą aplinkraštį.
- (10) 2010 m. sausio 11 d. elektroniniu laišku skundo pateikėjai, atsižvelgdami ir į aplinkraščio turinį, vėl paprašė Komisijos pradėti oficialaus tyrimo procedūrą. Susipažinusios su aplinkraščiu, 2010 m. vasario 15 d. Komisijos tarnybos išsiuntė raštą skundo pateikėjams, patvirtindamos 2008 m. gruodžio 19 d. rašte nurodytas atmetimo priežastis.
- (11) 2010 m. balandžio 26 d. du skundo pateikėjai, kiekvienas atskirai, pareiškė teismui ieškinį dėl 2010 m. vasario 15 d. Komisijos rašto panaikinimo⁽²⁾. Ieškovų prašymu 2010 m. lapkričio 18 d. teismas nurodė išbraukti bylą iš registro⁽³⁾.
- (12) 2010 m. spalio 12 d. sprendimu (toliau – sprendimas pradėti procedūrą) Komisija pradėjo Sutarties 108 straipsnio 2 dalyje nustatytą oficialaus tyrimo procedūrą dėl atleidimo nuo ICI, taikomo nekomercinių įstaigų konkreitiems tikslams naudojamam nekilnojamajam turtui ir dėl TUIR 149 straipsnio ketvirtosios pastraipos⁽⁴⁾. Sprendimas pradėti procedūrą, kuriame Komisija pakvietė suinteresuotąsias šalis pateikti pastabas, paskelbtas 2010 m. gruodžio 21 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*⁽⁵⁾.
- (13) 2010 m. lapkričio 10 d. raštu Italijos valdžios institucijos paprašė Komisijos pateikti skundų pateikėjams 2006–2010 m. siųstų raštų kopijas. Raštai Italijai perduoti 2010 m. gruodžio 2 d.
- (14) 2011 m. sausio 21 d.–2011 m. balandžio 4 d. Komisija gavo pastabas dėl sprendimo pradėti procedūrą iš 80 suinteresuotųjų šalių, kurios nurodytos šio sprendimo 1 priede.
- (15) 2011 m. kovo 2 d. rašte Komisija gavo Italijos pastabas dėl sprendimo pradėti procedūrą. Vėliau Komisija persiuntė trečiųjų suinteresuotųjų šalių pastabas Italijos valdžios institucijoms, kurios savo atitinkamus svarstymus pateikė 2011 m. birželio 10 d.
- (16) 2011 m. liepos 19 d. įvyko Italijos valdžios institucijų ir Komisijos tarnybų atstovų susitikimas techniniais klausimais.
- (17) 2012 m. vasario 15 d. rašte Italija pranešė Komisijai apie savo ketinimą priimti naujus teisės aktus, susijusius su savivaldybių nekilnojamojo turto mokesčiu, taip pat pranešė, kad nuo 2012 m. sausio 1 d. ICI buvo pakeistas *Bendruoju savivaldybių mokesčiu* (it. *Imposta municipale propria*, IMU).
- (18) Italijai priėmus 2012 m. kovo 24 d. įstatymą Nr. 27, kuriame, be kita ko, numatytos naujos nuostatos dėl atleidimo nuo IMU, taikytinos konkrečią veiklą vykdančioms nekomercinėms įstaigoms, o daugybę aspektų numatyta apibrėžti priimant vėlesnę įgyvendinimo priemonę, 2012 m. gegužės 16 d. Komisija išsiuntė Italijos valdžios institucijoms informacijos prašymą.

⁽²⁾ Žr. sprendimus *Ferracci prieš Komisiją*, T-192/10 (OL C 179, 2010 7 3, p. 45) ir *Scuola Elementare Maria Montessori prieš Komisiją*, T-193/10 (OL C 179, 2010 7 3, p. 46).

⁽³⁾ OL C 30, 2011 1 29, p. 57.

⁽⁴⁾ Sprendime pradėti procedūrą Komisija priėjo prie išvados, kad Respublikos Prezidento dekreto Nr. 601/73 6 straipsnyje numatytas juridinių asmenų pajamų mokesčio sumažinimas 50 proc. gali būti esama valstybės pagalba (18 punktas), patikslindama, kad šią priemonę nagrinės pagal atskirą procedūrą dėl esamos valstybės pagalbos, kuri pradėta 2011 m. vasario mėn. Subjektai, kuriems taikomas Respublikos Prezidento dekreto Nr. 601/73 6 straipsnis: a) socialinės pagalbos įstaigos ir institucijos, abipusės pagalbos bendrovės, ligoninės įstaigos, pagalbos ir labdaros įstaigos; b) pelno nesiekiantys švietimo, mokymo ir bendros svarbos eksperimentų institutai; mokslo įstaigos; išskirtinai kultūrinių tikslų siekiančios istorijos, literatūros ir mokslo asociacijos, fondai ir akademijos; c) įstaigos, kurių tikslai pagal įstatymą prilyginami labdaros arba švietimo tikslams; ca) savarankiškos socialinių būstų institucijos ir jų konsorciumai.

⁽⁵⁾ Žr. 1 išnašą.

- (19) 2012 m. birželio 27 d. Komisija iš skundo pateikėjų gavo papildomos informacijos, įskaitant su naujaisiais IMU teisės aktais susijusias pastabas; jos 2012 m. liepos 6 d. perduotos valstybei narei, kad ši išreikštų savo nuomonę tuo klausimu.
- (20) 2012 m. rugsėjo 5 d. raštu Italija pateikė Komisijai prašytą informaciją ir savo svarstymus apie trečiųjų suinteresuotųjų šalių pastabas, kurios jai buvo perduotos 2012 m. liepos 6 d.
- (21) Vėliau 2012 m. lapkričio 21 d. raštu Italijos valdžios institucijos persiuntė Komisijai 2012 m. lapkričio 19 d. priimto IMU įgyvendinimo nuostatų kopiją.
- (25) Italijos valdžios institucijos patikslino, kad 7 straipsnio pirmosios pastraipos i punkte numatytas atleidimas nuo savivaldybių nekilnojamojo turto mokesčio taikytas tik tuo atveju, kai kartu tenkintos šios dvi sąlygos:
- i. nekilnojamąjį turtą privalejo naudoti nekomercinės įstaigos⁽⁸⁾. Pagal įstatyme pateiktą apibrėžtį nekomercinės įstaigos yra viešosios ir privačios, kitos negu bendrovės, įstaigos, kurios nevykdo vien tik ar daugiausia komercinės veiklos;
 - ii. nekilnojamasis turtas privalejo būti išskirtinai naudojamas 7 straipsnio pirmosios pastraipos i punkte išvardytų veiklos rūšių vykdymui.

2. PRIEMONIŲ APRAŠYMAS

2.1. Nekomercinių įstaigų atleidimas nuo savivaldybių nekilnojamojo turto mokesčio

- (22) 1992 m. Italijos valdžios institucijos įvedė savivaldybių nekilnojamojo turto mokesť (ICI). 1992 m. gruodžio 30 d. įstatymų galią turinčiame dekrete Nr. 504 numatyta, kad mokesť privalo mokėti visi fiziniai ir juridiniai asmenys, turintys nekilnojamojo turto (nuosavybės, užfukto teisės, naudojimo, gyvenimo arba ilgalaikės nuomos (lot. *emphyteusis*) pagrindu). Mokesť, apskaičiuojamą remiantis pastato kadastrine verte, turėjo mokėti valstybėje registruoti ir neregistruoti asmenys, nepriklausomai nuo to, kam naudojamas jų nekilnojamasis turtas.
- (23) Pagal įstatymų galią turinčio dekreto Nr. 504/92 7 straipsnio pirmosios pastraipos i punktą ICI nebuvo taikomas nekilnojamajam turtui, kurį naudojo nekomercinės įstaigos, užsiimančios išskirtinai socialinės pagalbos, socialinio aprūpinimo, sveikatos, švietimo, apgyvendinimo, kultūrine, laisvalaikio organizavimo, sporto, religine ir kulto (garbinimo) veikla.
- (24) Pagal 2005 m. rugsėjo 30 d. dekreto-įstatymo Nr. 203⁽⁶⁾ 7 straipsnio 2a dalį įstatymų galią turinčio dekreto Nr. 504/92 7 straipsnio pirmosios pastraipos i punkte numatytas atleidimas nuo mokesčio taikytas ir komercinio pobūdžio tame pačiame punkte nurodytai veiklai. 2006 m. liepos 4 d. įstatymų galią turinčio dekreto Nr. 223⁽⁷⁾ 39 straipsnyje numatyta, kad atleidimas nuo mokesčio galėjo būti taikomas tik su sąlyga, kad minėta veikla nėra išskirtinai komercinio pobūdžio.
- (26) 2009 m. sausio 26 d. aplinkraštyje „2/DF“ Italijos valdžios institucijos patikslino, kurios įstaigos galėjo būti laikomos nekomercinėmis ir, kokiomis savybėmis turėjo pasižymėti jų vykdoma veikla, kad galėtų būti taikomas aptariamasis atleidimas nuo mokesčio.
- (27) Aplinkraštyje priminta, kad nekomercinės įstaigos gali būti viešosios ir privačios. Visų pirma, nekomercinėmis viešosiomis įstaigomis laikyti šie subjektai: valstybė, regionai, provincijos, komunos, prekybos rūmai, sveikatos priežiūros įstaigos, vien tik socialinio aprūpinimo, socialinės pagalbos ir sveikatos priežiūros veiklai vykdyti įsteigtos viešosios įstaigos, ekonominės veiklos nevykdančios viešosios įstaigos, socialinio aprūpinimo ir pagalbos institucijos, universitetai ir mokslinių tyrimų įstaigos, viešosios socialines paslaugas žmonėms teikiančios įmonės (buvę IPAB). Aplinkraštyje minimi šie nekomercinių privačių įstaigų pavyzdžiai: asociacijos, fondai ir komitetai, nevyriausybinės organizacijos, rekreacinio sporto asociacijos, savanorių organizacijos, mokesčių tikslais ne pelno organizacijoms priskiriamos įstaigos (ONLUS) ir bažnytinės įstaigos, priklausančios katalikų bažnyčiai ir kitoms religinėms konfesijoms.
- (28) Be to, aplinkraštyje patikslinta, kad nekilnojamajame turte, kuriam taikomas atleidimas nuo ICI, vykdoma veikla faktiškai neturėtų būti prieinama rinkoje⁽⁹⁾ arba turėtų būti vykdoma, siekiant patenkinti visuomenei svarbius poreikius, kuriuos ne visada patenkina viešosios struktūros ar privatūs komerciniai ūkio subjektai.

⁽⁶⁾ Pertvarkytas į 2005 m. gruodžio 2 d. įstatymą Nr. 248.

⁽⁷⁾ Pertvarkytas į 2006 m. rugpjūčio 4 d. įstatymą Nr. 248.

⁽⁸⁾ Tiksliau įstatymų galią turinčio dekreto Nr. 504/92 7 straipsnio pirmosios pastraipos i punktas taikytinas Respublikos Prezidento dekreto Nr. 917/86 87 straipsnio [dabar 73 straipsnis] pirmosios pastraipos c punkte nurodytiems subjektams. Pastarojoje nuostatoje pateikta nekomercinių įstaigų apibrėžtis.

⁽⁹⁾ Žr. aplinkraščio 5 punktą.

- (29) Aplinkraštyje nurodyti kiekvienai 7 straipsnio pirmosios pastraipos i punkte nurodytos veiklos rūšiai taikomi atitinkami kriterijai, kuriais remiantis galima nustatyti, kada kiekviena jų laikytina neišskirtinai komercinio pobūdžio ⁽¹⁰⁾.
- (30) 2012 m. sausio 1 d. ICI pakeistas IMU. Kaip paaiškinta 5 skirsnyje, 2012 m. iš dalies pakeistos ir nuostatos, susijusios su savivaldybių nekilnojamojo turto mokesčiu.
- (31) 2012 m. sausio 1 d. ICI pakeistas IMU. Kaip paaiškinta 5 skirsnyje, 2012 m. iš dalies pakeistos ir nuostatos, susijusios su savivaldybių nekilnojamojo turto mokesčiu.
- (32) 2012 m. sausio 1 d. ICI pakeistas IMU. Kaip paaiškinta 5 skirsnyje, 2012 m. iš dalies pakeistos ir nuostatos, susijusios su savivaldybių nekilnojamojo turto mokesčiu.
- (33) TUIR 149 straipsnio antrojoje pastraipoje nustatyta, kad įstaiga turi „komercinį statusą“, jei, pavyzdžiui, didesnė dalis pajamų įplaukia iš komercinės veiklos, palyginti su institucinėmis įplaukomis, taip pat didesnė dalis nekilnojamojo turto yra susijusi su komercine veikla, palyginti su kitomis veiklos rūšimis ⁽¹²⁾. Šių įstaigų juridinis statusas neturi jokios įtakos „nekomercinės įstaigos statuso“ netekimui.
- (34) TUIR 149 straipsnio ketvirtojoje pastraipoje nustatyta, kad pirmiau nurodytos nuostatos (t. y. 149 straipsnio pirmoji ir antroji pastraipos) netaikomos bažnytinėms įstaigoms, pagal civilinę teisę pripažintoms juridiniais asmenimis, ir rekreacinio sporto asociacijoms.

2.2. Konsoliduoto pajamų mokesčio įstatymo 149 straipsnis

- (31) 149 straipsnis yra Konsoliduoto pajamų mokesčio įstatymo (TUIR) II antraštinės dalies III skyriuje. II antraštinėje dalyje pateiktos nuostatos, susijusios su bendrovių pajamų mokesčiu, o III skyriuje nustatytos nekomercinėms įstaigoms taikytinos apmokestinimo nuostatos, pavyzdžiui, apmokestinamosios vertės apskaičiavimo ir tų įstaigų apmokestinimo taisyklės ⁽¹¹⁾. 149 straipsnyje nustatytos sąlygos, kurioms susidarius galima netekti nekomercinės įstaigos statuso.

- (32) Visų pirma, TUIR 149 straipsnio pirmojoje pastraipoje nustatyta, kad nekomercinė įstaiga netenka šio statuso, jeigu per visą mokesčio mokėjimo laikotarpį vykdo daugiausia komercinę veiklą.

⁽¹⁰⁾ Pavyzdžiui, kaip jau nurodyta sprendime pradėti procedūrą, aplinkraštyje reikalaujama, kad sveikatos priežiūros ir socialinės veiklos sektoriuose būtų sudarytas susitarimas su viešosiomis valdžios institucijomis. Viena vertus, aplinkraštyje reikalaujama, kad vykdant švietimo veiklą būtų laikomasi bazinių privalomųjų principų, kad vykdoma veikla būtų lygiavertė valstybės vykdomai atitinkamai veiklai, o kita vertus, reikalaujama, kad galimos likutinės lėšos būtų vėl investuojamos į tą pačią švietimo veiklą. Iš kino teatrų valdančių subjektų, norinčių pasinaudoti atleidimu nuo mokesčio, aplinkraštyje reikalaujama veikti tik nustatytuose rinkos segmentuose (filmų, pripažintų kultūrinės svarbos, filmų, kuriems išduotas kokybės sertifikatas, taip pat filmų, skirtų vaikams, segmentuose). Analogiškai bendra apgyvendinimo veikla užsiimančios struktūros, norinčios pasinaudoti atleidimu nuo mokesčio, privalo taikyti žemesnes nei rinkos kainas ir neveikti įprastų viešbučių principu.

⁽¹¹⁾ Žr. TUIR 143 ir tolesnius straipsnius. Apskritai bendras nekomercinių įstaigų pajamas sudaro fondo pajamos, įmonės kapitalas ir kiti (TUIR 143 straipsnis). Nekomercinės įstaigos gali pasirinkti supaprastintas pajamų nustatymo sistemas, svarbu, kad būtų patenkintos nustatytos sąlygos (TUIR 145 straipsnis).

3. PAGRINDAS PRADĖTI OFICIALAUS TYRIMO PROCEDŪRA

- (35) Komisija pradėjo oficialaus tyrimo procedūrą dėl atleidimo nuo savivaldybių nekilnojamojo turto mokesčio (atleidimas nuo ICI), taikomo nekomercinių įstaigų konkretiems tikslams naudojamam nekilnojamojam turtui, kadangi priemonė atrodė atitinkanti sąlygas, kad būtų laikoma valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį. Analogiškai Komisija pradėjo oficialaus tyrimo procedūrą dėl TUIR 149 straipsnio ketvirtosios pastraipos, kurioje numatyta, kad nekomercinės įstaigos statuso netekimo taisyklės netaikomos bažnytinėms įstaigoms ir rekreacinio sporto asociacijoms.

- (36) Siekdama nustatyti, ar nagrinėjamos priemonės yra atrankios, Komisija, remdamasi nusistovėjusia teismų praktika ⁽¹³⁾, visų pirma nustatė kiekvienos priemonės bazinę mokesčių sistemą, paskui įvertino, ar taikant priemonę nukrypstama nuo tos sistemos, ir teigiamu atveju, ar nukrypimas yra pateisinamas, atsižvelgiant į bendrąją mokesčių sistemos struktūrą ir pobūdį.

⁽¹²⁾ Vertinimo pagal TUIR 149 straipsnio antrąją pastraipą tikslais galima remtis šiais aspektais: didesnė dalis nekilnojamojo turto yra susijusi su komercine veikla, palyginti su kitomis veiklos rūšimis; palyginti su įprastine institucinei veiklai priskiriamų prekių tiekimo ar paslaugų teikimo verte, didesnė dalis pajamų gaunama iš komercinės veiklos; palyginti su institucinėmis įplaukomis (t. y. įnašais, subsidijomis, dovanojamu turtu ir narių mokesčiais), didesnė dalis pajamų gaunama iš komercinės veiklos.

⁽¹³⁾ Žr., be kita ko, 2006 m. Sprendimo *Portugalija prieš Komisiją*, C-88/03, Rink. p. I-7115, 56 punktą, ir 2008 m. Sprendimo *British Aggregates*, C-487/06 P, Rink. p. I-10505, 81-83 punktus.

- (37) Komisija priėjo prie išvados, kad sistema, kuria remiantis vertinama atleidimo nuo ICI priemonė, yra pats ICI. Atsižvelgiant į tai, kad atleidimas nuo mokesčio taikytas nekomercinėms įstaigoms, kurios nekilnojamąjį turtą naudojo konkrečioms veiklos rūšims, iš kurių kai kurios laikomos ekonominės veiklos rūšimis, taikant aptariamą priemonę buvo nukrypstama nuo bazinės sistemos (pagal kurią visi juridiniai asmenys, turintys nekilnojamojo turto, turėjo mokėti atitinkamą savivaldybių mokestį, nepriklausomai nuo to, kam buvo naudojamas jų nekilnojamasis turtas). Remiantis bendrąja Italijos sistemos struktūra ir pobūdžiu, vien tik nekomercinių subjektų, užsiimančių konkrečia visuomenine veikla, atleidimas nuo savivaldybių nekilnojamojo turto mokesčio nelaikomas pateisinamu.
- (38) Komisija nustatė, kad TUIR 149 straipsnio ketvirtosios pastraipos bazinė sistema yra pajamų mokesčiai. Komisija priėjo prie išvados, kad priemonė *prima facie* yra atranki, kadangi atrodo suteikianti galimybę, bet tik bažnytinėms įstaigoms ir rekreacinio sporto asociacijoms, išlaikyti nekomercinės įstaigos statusą net ir tuo atveju, kai nebėra laikomos nekomercinėmis įstaigomis. Tokia priemonė negali būti pateisinama, remiantis Italijos mokesčių sistemos principais.
- (39) Italijos valdžios institucijos nepateikė informacijos, įrodančios, kad aptariamoms priemonėms atitiko Sprendime *Altmark* ⁽¹⁴⁾ nurodytas sąlygas. Kadangi atrodė atitinkančios visus kitus Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje nurodytus kriterijus, priemonės atrodė esančios valstybės pagalba.
- (40) Dėl suderinamumo neatrodė, kad Sutarties 107 straipsnio 2 dalyje numatytos nuostatos galėjo būti taikomos nagrinėjamiems priemonėms. Be to, ir 107 straipsnio 3 dalyje numatytos išimties neatrodė taikytinos, išskyrus 107 straipsnio 3 dalies d punktą dėl kultūros rėmimo ir paveldo išsaugojimo. Iš tikrųjų Komisija laikėsi nuomonės, kad ši išimtis, atleidžiant nuo ICI, galėjo būti taikoma nekomercinėms įstaigoms, kurios užsiėmė konkrečia vien tik švietimo, kultūros ir laisvalaikio organizavimo sričių veikla. Galiausiai, Komisija neatmetė galimybės, kad kai kurios veiklos rūšys galėjo būti priskirtos bendros ekonominės svarbos paslaugoms pagal Sutarties 106 straipsnio 2 dalį; vis dėlto Italijos valdžios institucijos nepateikė jokios informacijos, kuria remiantis būtų galima vertinti aptariamų priemonių suderinamumą su vidaus rinka.
- (41) Todėl Komisija abejojo dėl priemonių suderinamumo su vidaus rinka ir pagal 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB Sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles ⁽¹⁵⁾, 4 straipsnio 4 dalį nusprendė pradėti oficialaus tyrimo procedūrą, pakviesdama Italiją ir kitas suinteresuotąsias šalis pateikti pastabas.
- (42) Komisijos nuomone, atleidimą nuo ICI ir TUIR 149 straipsnio ketvirtąją pastraipą galima priskirti naujai pagalbai. Iš tikrųjų metinis mokestis ICI buvo įvestas 1992 m., tačiau apie aptariamą atleidimą nuo mokesčio niekada nebuvo pranešta Komisijai, kuri nėra jo patvirtinusi ir jokių kitu būdu. Atleidimas nuo mokesčio taikytas plačiam veiklos rūšių spektrui, kurios, įvedant ICI, nebuvo uždaros konkurencijai. Todėl kiekvienas nukrypimas nuo įprastų šios mokesčių schemos nuostatų turėjo būti būtinais laikomas nauja pagalba, atsižvelgiant į susidariusias Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje numatytas sąlygas. Komisijai nebuvo pranešta ir apie 1998 m. įtrauktą TUIR 149 straipsnį ⁽¹⁶⁾; Komisija jo nėra patvirtinusi ir jokių kitu būdu. Dėl šios priežasties šia priemone numatytas nukrypimas turėjo būti priskirtas naujai pagalbai, atsižvelgiant į susidariusias Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje numatytas sąlygas.

4. ITALIJOS VALDŽIOS INSTITUCIJŲ IR TREČIŲJŲ SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS

- (43) Remiantis Reglamento (EB) Nr. 659/1999 20 straipsnio 2 dalimi ir paskelbus *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ⁽¹⁷⁾ pranešimą, Komisija gavo Italijos valdžios institucijų ir 80 trečiųjų suinteresuotųjų šalių pastabas.

- (44) Apibendrinant Italijos valdžios institucijų nuomone, atleidimu nuo ICI pasinaudojusios įstaigos nėra „įmonės“ pagal Sąjungos teisę. Bet kokiu atveju, šios įstaigos savo vykdoma veikla atliko svarbią viešąją ir visuomeninę funkciją. Todėl atitiko mokesčių sistemos pobūdį ir logiką, kadangi ši sistema numato skirtingą apmokesstinimo tvarką vien ekonominei veiklai ir tokiai veiklai, kaip socialinė pagalba, labdara, solidarumas ir religija. Be to, Italijos valdžios institucijos užginčijo ICI

⁽¹⁴⁾ 2003 m. Sprendimas *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg*, C-280/00, Rink. p. I-7747.

⁽¹⁵⁾ OL L 83, 1999 3 27, p. 1.

⁽¹⁶⁾ Ankstesnis TUIR 111a straipsnis.

⁽¹⁷⁾ Žr. 1 išnašą.

priskyrimą naujai pagalbai, tvirtindamos, kad ši priemonė turėjo būti vertinama atsižvelgiant į glaudų tęstinumo ryšį su ankstesniais turto mokesčiais (galiojusiais dar prieš įsigaliojant EEB sutarčiai). Be to, remiantis skundo pateikėjams išsiųstais administraciniais atmetimo raštais, priemonė turėjo būti laikoma patvirtinta Komisijos. Bet kokių atveju, Komisija esą sukėlė teisėtų lūkesčių subjektams, kurie naudojosi priemone, savo atsakymu į rašytinį parlamentinį klausimą ir, kaip pirmiau nurodyta, pranešdama skundo pateikėjams savo pirminę poziciją, apie kurią neoficialiai buvo informuotos ir Italijos valdžios institucijos.

(45) Italijos valdžios institucijos teigia, kad nepaisant TUIR 149 straipsnio ketvirtosios pastraipos nuostatos formuluotės, bažnytinės įstaigos ir rekreacinio sporto asociacijos gali netekti nekomercinės įstaigos statuso. Tokiu atveju, šios įmonės nebegalėtų naudotis jokia mokesčių lengvata.

(46) 78 iš 80 suinteresuotųjų trečiųjų šalių (toliau – 78 suinteresuotosios trečiosios šalys) laikosi Italijos valdžios institucijų pozicijos, likusios dvi, kurios priklausė pradiniam skundo pateikėjams (toliau – dvi suinteresuotosios šalys arba skundo pateikėjai), laikosi nuomonės, kad ICI ir TUIR 149 straipsnio ketvirtoji pastraipa yra neteisėta valstybės pagalba, nesuderinama su vidaus rinka. Todėl 78 suinteresuotųjų trečiųjų šalių argumentai bus pateikti kartu su Italijos valdžios institucijų pozicija, o skundo pateikėjų argumentai bus aptarti atskirai.

4.1. Italijos valdžios institucijų ir 78 suinteresuotųjų trečiųjų šalių pastabos

4.1.1. ICI: konkreti nekomercinių įstaigų vykdoma veikla negali būti laikoma ekonomine veikla

(47) Visų pirma, Italijos valdžios institucijos ir 78 suinteresuotosios trečiosios šalys tvirtina, kad konkreti nekomercinių įstaigų vykdoma veikla negali būti laikoma ekonomine veikla, kadangi ši daugiausia tiksliai apibrėžtoms subjektų kategorijoms skirta veikla nėra prekių ar paslaugų pasiūla rinkai, todėl nedaro konkurencijos komercinių įmonių vykdomai veiklai. Taigi šios nekomercinės įstaigos, veikiančios visuomeninės gerovės sektoriuose, negali būti laikomos įmonėmis, o tai yra pirminis kriterijus, norint taikyti Sutarties 107 straipsnio 1 dalį.

(48) Italijos valdžios institucijų ir 78 suinteresuotųjų trečiųjų šalių nuomone, dauguma atvejų ši veikla pasižymi konkrečiomis savybėmis ir kaip, pavyzdžiui, visuomeninės svarbos veikla ar solidarumo tikslais vykdoma veikla, teikia paslaugas nemokamai ar už sumažintą užmokestį. Atsižvelgiant į minėtas aptariamų nekomercinių įstaigų savybes ir konkrečius tikslus, negalima laikyti šių įstaigų įmonėmis.

4.1.2. ICI: priemonė pateisinama Italijos mokesčių sistemos logika

(49) Italijos valdžios institucijos ir 78 suinteresuotosios trečiosios šalys laikosi nuomonės, kad atleidimas nuo ICI niekaip nenukrypsta nuo bendros mokesčių sistemos, atleidžiant nuo mokesčio, tiesiog taikomi pagrindiniai šios sistemos principai.

(50) Iš tikrųjų, skirtinga apmokestinimo tvarka, taikoma, viena vertus, ekonominei veiklai, kuria siekiama pelno, kita vertus, socialinės pagalbos, labdaros ir religinei veiklai, kurią vykdo konkrečiais tikslais⁽¹⁸⁾ pasižymintios įstaigos, atitinka Italijos mokesčių sistemos logiką. Antrasis veiklos tipas pagrįstas solidarumo principu, kuris yra pamatinis nacionalinės ir Sąjungos teisės principas. Įstatymų leidimo organas, numatydamas skirtingą apmokestinimo tvarką, tiesiog atsižvelgė į skirtingą juridinę ir faktinę įstaigų, kurios užsiima minėta visuomenei naudinga didelę socialinę vertę turinčia veikla, padėtį.

(51) Be to, visuomenei naudingą veiklą turėtų apibrėžti valstybė narė. Vienintelis valstybės narės veiksmus ribojantis faktas yra tas, kad apmokestinimo tvarka turėtų atitikti mokesčių sistemos logiką. Kitaip tariant, galima skirtinga apmokestinimo tvarka turėtų derėti su bendra mokesčių sistemos logika, be to, turėtų būti įsteigta tinkama kontrolės sistema. Atleidimo nuo ICI atveju, abi sąlygos esą yra patenkintos.

⁽¹⁸⁾ Be to, aptariamoms įstaigoms daugiausia veikia tam tikroje apibrėžtoje teritorijoje (vietinio lygio), o veikla skiriama konkrečioms naudotojų/pagalbos gavėjų kategorijoms.

(52) Atleidimo nuo ICI logika paremta Italijos Konstitucijos 2 ir 3 straipsniais, kuriuose reikalaujama vykdyti politinio, ekonominio ir socialinio solidarumo pareigas piliečių atžvilgiu, ir 38 straipsniu, kuriame nustatyta piliečių, neturinčių būtinų išgyvenimo priemonių, teisė į socialinę pagalbą. Be to, reikia nepamiršti, kad nekomercinės įstaigos padeda valstybei spręsti konkrečias visuomeninės svarbos užduotis. Valstybė nuo seno pripažįsta konkretų šių įstaigų atliekamą vaidmenį, suvokdama, kad viena pati nepajėgtų teikti socialinės pagalbos, sveikatos, kultūros, švietimo ir sporto paslaugų.

(53) Italijos valdžios institucijos patvirtino tai, kas nurodyta aplinkraštyje, t. y., kad, norint pasinaudoti atleidimu nuo ICI, reikia kartu tenkinti 25 punkte nurodytus kriterijus (subjektyvus ir objektyvus kriterijai).

(54) Dėl subjektyvaus kriterijaus (būti nekomercine įstaiga), taikomo religinėms įstaigoms, Italijos valdžios institucijos pabrėžė, kad nekomercinių įmonių kategorija apima pagal civilinę teisę juridiniais asmenimis pripažintas bažnytines institucijas, kurios priklauso katalikų bažnyčiai arba kitoms religinėms konfesijoms⁽¹⁹⁾.

(55) Dėl objektyvaus kriterijaus (užsiimti teisės akte išvardytomis veiklos rūšimis), Italijos valdžios institucijos atkreipė dėmesį, kad Kasacinis teismas ne kartą nustatė, kad, siekiant atleisti nuo ICI, būtina atsižvelgti į faktiškai nekilnojamojame turte vykdomą veiklą. Iš tikrųjų reikia patikrinti, ar veikla, kurią teoriškai būtų galima atleisti nuo mokesčio, nėra faktiškai vykdoma komercinės veiklos principu⁽²⁰⁾. Be to, Valstybės taryba⁽²¹⁾ nustatė, kad tuo atveju, kai tik dalis viso nekilnojamojo turto objekto, nors ir didžioji, skirta įstatyme numatytiems tikslams, dėl atleidimo nuo mokesčio ribojamojo pobūdžio, bet kokiu atveju, negalima taikyti lengvatos visam nekilnojamojo turto objektui.

4.1.3. Priemonės priskyrimas esamai pagalbai

(56) Italijos valdžios institucijų nuomone, ICI – tai natūrali ankstesnių turto mokesčių teisėkūros raida, išlaikanti glaudų formos ir turinio tęstinumą. Konkrečiai didelės

visuomeninės vertės veiklai naudojamo nekilnojamojo turto atleidimas nuo mokesčio visada buvo vienas pagrindinių visų su nekilnojamoju turto susijusių teisės aktų komponentų dar nuo 1931 m., t. y. gerokai prieš įsigaliojant EEB sutarčiai.

(57) Be to, Italijos valdžios institucijos ir 78 suinteresuotosios trečiosios šalys laikosi nuomonės, kad, remiantis skundo pateikėjams išsiųstais atmetimo raštais, apie kuriuos Italija buvo informuota, atleidimas nuo ICI buvo Komisijos patvirtintas.

(58) Dėl šių priežasčių, jeigu atleidimas nuo ICI būtų laikomas pagalba, ją reiktų laikyti esama pagalba.

4.1.4. Suderinamumas

(59) Italijos valdžios institucijos nusprendė neteikti pastabų dėl galimo priemonių suderinamumo pagal Sutarties 107 straipsnio 2 ir 3 dalis ir dėl galimo jų priskyrimo bendros ekonominės svarbos paslaugoms, remiantis Sutarties 106 straipsnio 2 dalimi ir Sprendimu *Altmark*.

(60) Kai kurios iš 78 suinteresuotųjų trečiųjų šalių tvirtina, kad atleidimas nuo ICI yra suderinamas su Sutarties 106 straipsnio 2 dalimi ir 107 straipsnio 3 dalies c punktu, kadangi priemonė esą yra būtina, siekiant vykdyti visuomenei naudingą veiklą, paremtą solidarumo principu. Be to, atleidimas nuo mokesčio esą labai neiškraipo konkurencijos ir stipriai neveikia valstybių narių tarpusavio prekybos.

4.1.5. Teisėti lūkesčiai

(61) Italijos valdžios institucijos tvirtina, kad Komisijos atsakymai skundo pateikėjams dėl atleidimo nuo ICI, apie kuriuos Italija buvo neoficialiai informuota, sukėlė nekomercinių įstaigų teisėtus lūkesčius dėl atleidimo nuo ICI suderinamumo su Sąjungos teise.

(62) Be to, 2009 m. Komisijos atsakymas į rašytinį parlamentinį klausimą apie nekomercinių įstaigų apmokestinimo tvarką taip pat esą sukėlė teisėtų lūkesčių⁽²²⁾.

⁽¹⁹⁾ Dėl visų valstybėje leidžiamų kultų (garbinimų), įskaitant katalikų bažnyčią, įstatyme nustatyta, kad, siekiant apmokestinti, kulto tikslai prilyginami labdaros ir švietimo tikslams.

⁽²⁰⁾ Žr. 2005 m. spalio 26 d. Sprendimą Nr. 20776, 2007 m. lapkričio 15 d. Sprendimą Nr. 23703, 2008 m. vasario 29 d. Sprendimą Nr. 5485 ir 2010 m. rugsėjo 17 d. Sprendimą Nr. 19731. Be to, žr. 2010 m. balandžio 9 d. Sprendimą Nr. 8495.

⁽²¹⁾ Žr. 1996 m. birželio 18 d. nuomonę Nr. 266.

⁽²²⁾ Rašytinis klausimas E-177/2009 (OL C 189, 2010 7 13).

(63) Tai reiškia, kad jeigu Komisija laikys priemonę neteisėta ir nesuderinama pagalba, nesutikdama su esamos pagalbos statusu, ji neturėtų nurodyti susigrąžinti pagalbą pagal Reglamentą (EB) Nr. 659/1999 14 straipsnio 1 dalį.

(64) Kai kurių suinteresuotųjų trečiųjų šalių nuomone, nereiktų, bet koku atveju, liepti susigrąžinti ir pagalbos, susijusios su TUIR 149 straipsnio ketvirtąja pastraipa, kadangi kiekybiškai įvertinti suteiktą tariamą pranašumą būtų pakankamai sudėtinga ir pareikalautų per didelių nacionalinės valdžios institucijų pastangų.

4.1.6. TUIR 149 straipsnis

(65) Italijos valdžios institucijos savo pastabose pateikė smulkų konkrečių su apmokestinimu susijusių taisyklių, taikomų nekomercinėms įstaigoms, įskaitant bažnytines įstaigas ir rekreacinio sporto asociacijas, aprašymą. Italijos valdžios institucijos pabrėžia, kad TUIR 149 straipsnio antroje pastraipoje pateiktas neišsamus kriterijų⁽²³⁾, kurie gali būti naudojami priskiriant įstaigą komercinėms organizacijoms, sąrašas. Jeigu nekomercinė įstaiga atitinka vieną ar daugiau šių kriterijų, tai nereiškia, kad automatiškai netenka savo statuso, kadangi šių kriterijų negalima laikyti teisinėmis prezumpcijomis. Tai, kad tenkinami šie kriterijai, tiesiog rodo, kad aptariamoms įstaigoms vykdyta veikla potencialiai yra daugiausia komercinio pobūdžio.

(66) 1998 m. gegužės 12 d. Mokesčių inspekcijos aplinkraštyje Nr. 124/E bažnytinės įstaigos, pagal civilinę teisę pripažintos juridiniais asmenimis, gali būti laikomos nekomercinėmis įstaigomis tik tuo atveju, jeigu išskirtinis ar pagrindinis jų veiklos tikslas yra nekomercinio pobūdžio.

(67) Todėl, Italijos nuomone, TUIR 149 straipsnio ketvirtoji pastraipa tiesiog nurodo, kad 149 straipsnio pirmojoje ir antroje pastraipoje⁽²⁴⁾ apibrėžti konkretūs laiko ir komercialumo kriterijai nėra taikytini. TUIR 149 straipsnio ketvirtoji pastraipa nepanaikina galimybės, kad bažnytinės įstaigos gali netekti nekomercinių įstaigų statuso. Bet koku atveju, kai kurių iš 78 suinteresuotųjų trečiųjų šalių nuomone, ši priemonė nėra susijusi su viešųjų išteklių perkėlimu, todėl esą nesuteikia jokio pranašumo.

(68) Italijos valdžios institucijos patikslino, kad priemonė skirta išsaugoti išskirtinę kompetenciją, pripažintą Italijos nacionaliniam olimpiniam komitetui (CONI) dėl rekreacinio sporto asociacijų ir Vidaus reikalų ministerijai dėl juridinio asmens pagal civilinę teisę suteikimo ir atšaukimo bažnytinėms įstaigoms⁽²⁵⁾. Suprantama, kad tuo atveju, jeigu patikrinimo metu mokesčių institucijos nustato, kad šios įstaigos užsiima daugiausia komercine veikla, jos nedelsiant apie tai informuoja Vidaus reikalų ministeriją arba CONI. Savo ruožtu mokesčių institucijos imasi veiksmų tos įstaigos atžvilgiu siekdamos susigrąžinti atitinkamą nesumokėtą mokesčio sumą.

(69) Italijos valdžios institucijos patvirtino, kad patikrinimai atlikti tiek bažnytinėse įstaigose, tiek rekreacinio sporto asociacijose. Be to, Vidaus reikalų ministerija atliko į jos kompetenciją patenkančius konkrečiai bažnytinių įstaigų patikrinimus, be kita ko, nenumatydama jokio piktnaudžiavimo.

4.2. Dviejų suinteresuotųjų šalių pastabos

(70) Dvi suinteresuotosios šalys⁽²⁶⁾ savo pastabose remiasi visais dokumentais ir komentarais, kuriuos buvo perdavusios Komisijai per administracinę procedūrą, vykusią prieš priimančią sprendimą pradėti procedūrą. Jų nuomone, šie dokumentai įrodo, kad bažnytinės įstaigos faktiškai užsiima ekonomine veikla.

(71) Dėl atleidimo nuo ICI dvi suinteresuotosios šalys pabrėžia, kad Italija priėmė ginčijamą priemonę 2005 m. Įsigaliojus dekretui-įstatymui Nr. 203/2005, atleidimas nuo ICI taikytas nekomercinėms įstaigoms, kurios vykdė susijusiose teisės aktuose nurodytą veiklą, nors ši veikla buvo ir komercinio pobūdžio⁽²⁷⁾. 2006 m. atlikus kai kuriuos įstatymo dėl ICI pakeitimus, atleidimas nuo ICI galėjo būti taikomas tai pačiai veiklai su sąlyga, kad šioji nėra išskirtinai komercinio pobūdžio⁽²⁸⁾. 2006 m. atliktas pakeitimas, bet koku atveju, nepanaikino fakto, kad aptariama priemonė buvo valstybės pagalba.

⁽²³⁾ Žr. 12 išnašą.

⁽²⁴⁾ Žr. ankstesnį 31 ir tolesnius punktus.

⁽²⁵⁾ Be to, tai užtikrina tarptautinių Italijos ir Šventojo Sosto susitarimų, susijusių su bažnytinėmis įstaigomis, laikymąsi.

⁽²⁶⁾ Iš pirmųjų skundo pateikėjų tik Pietro Ferracci ir *Scuola Elementare Maria Montessori s.r.l.* pateikė pastabas dėl sprendimo pradėti procedūrą.

⁽²⁷⁾ Dekretas-įstatymas Nr. 203/2005, pertvarkytas į 2005 m. gruodžio 2 d. įstatymą Nr. 248.

⁽²⁸⁾ Dekretas-įstatymas Nr. 223/2006, pertvarkytas į 2006 m. rugpjūčio 4 d. įstatymą Nr. 248.

- (72) Tame pačiame aplinkraštyje suteiktas atrankinis pranašumas įstaigoms, kurios faktiškai turėtų būti laikomos įmonėmis. Iš tikrųjų daugeliu atvejų, susijusių su aplinkraštyje aprašyta veikla, galimybė atleisti nuo ICI priklausė tik nuo sąlygos, kad įstaiga negauna pelno. Vis dėlto, remiantis Sąjungos praktikoje apibrėžtais principais, faktas, kad įstaiga nesiekia pelno, nėra svarbus taikant su valstybės pagalba susijusius teisės aktus. Todėl aplinkraščiu nebuvo išspręsti su valstybės pagalba susiję klausimai dėl atleidimo nuo ICI, kadangi šis atleidimas nuo mokesčio toliau taikytas nekomercinėms įstaigoms, kurios vykdė ekonominę veiklą, tačiau netaikytas tą pačią veiklą vykdžiusioms įstaigoms, kurios nesiekė pelno.
- (73) Skundo pateikėjų nuomone, bet koku atveju, praktiškai neįmanoma gauti konkrečios informacijos apie aptariamoms įstaigoms priklausančią nekilnojamojo turto daugiausia dėl to, kad pastarosios neprivalėjo deklaruoti nekilnojamojo turto, kuris buvo atleistas nuo ICI mokėjimo.
- (74) Dėl TUIR 149 straipsnio ketvirtosios pastraipos skundo pateikėjai pastebi, kad bažnytinės įstaigos negali netekti nekomercinės įstaigos statuso.
- (75) Dėl atleidimo nuo ICI ir TUIR 149 straipsnio ketvirtosios pastraipos skundo pateikėjai pritaria pirminėms išvadoms, prie kurių priėjo Komisija sprendime pradėti procedūrą dėl valstybinių išteklių naudojimo, pranašumo suteikimo, atrankumo, konkurencijos iškreipymo ir įtakos prekybai.
- (76) Dėl aptariamų priemonių suderinamumo skundo pateikėjai pritaria pirminei Komisijos išvadai, kad Sutarties 107 straipsnio 2 dalis ir 3 dalies a, b ir c punktai netaikytini. Vis dėlto skundo pateikėjai nepritaria galimybei taikyti Sutarties 107 straipsnio 3 dalies d punkte numatytą nukrypti leidžiančią nuostatą tam tikroms įstaigoms, kurios užsiima vien tik švietimo, kultūrine ir laisvalaikio organizavimo veikla. Be to, jie laikosi nuomonės, kad šis atvejis neatitinka Sprendime *Altmark* nustatytų sąlygų.
- 4.3. Italijos valdžios institucijų pastabos apie suinteresuotųjų trečiųjų šalių komentarus**
- (77) 2011 m. birželio 10 d. rašte Italijos valdžios institucijos perdavė savo pastabas apie suinteresuotųjų trečiųjų šalių komentarus.
- (78) Pirma, net ir tuo atveju, jei tam tikra veikla, kuria užsiima nuo mokesčio atleistos nekomercinės įstaigos, yra iš tikrųjų priskirtina ekonominei veiklai, Komisija turėtų, bet koku atveju, įrodyti, kad suteiktas pranašumas yra atrankus ir nėra pateisinamas Italijos mokesčių sistemos logika.
- (79) Antra, dėl bendrų pastabų, pateiktų apie aplinkraščių, Italijos valdžios institucijos laikosi nuomonės, kad Komisija pakviesta nagrinėti priemonę, kuria numatomas atleidimas nuo mokesčio. Tai reiškia, kad Komisija pakviesta vertinti nacionalinių institucijų nurodytus susijusių teisės aktų aiškinimo kriterijus ir, ar tinkama tikrinimo sistema.
- (80) Dėl skundo pateikėjų nurodytų tariamų sunkumų rinkti duomenis apie nekomercinėms įstaigoms priklausančią nekilnojamojo turto, Italijos valdžios institucijos patikslina, kad pareiga teikti ICI deklaraciją 2006 m. apskritai panaikinta. Be to, Italijos valdžios institucijos patikslina, kad šiuo metu peržiūri tiek kadastrų sistemą, tiek nekilnojamojo turto duomenų bazes.
- (81) Dėl TUIR 149 straipsnio ketvirtosios pastraipos Italijos valdžios institucijos pastebi, kad patys skundo pateikėjai pripažįsta, jog ši taisyklė nėra atskira sąlyga ir neturi esminės svarbos, tai – procedūrinio pobūdžio nuostata, svarbi tik tikrinimų atžvilgiu.
- 5. NAUJI SAVIVALDYBIŲ NEKILNOJAMOJO TURTO MOKESČIO TEISĖS AKTAI**
- 5.1. Naujojo savivaldybių nekilnojamojo turto mokesčio aprašymas: IMU**
- (82) Atliekant taip vadinamą mokesčio federalizmo reformą, 2011 m. kovo 14 d. įstatymų galią turinčiame dekretu Nr. 23 numatyta, kad IMU nuo 2014 m. sausio 1 d. pakeis ICI. 2011 m. gruodžio 6 d. dekretu-įstatymu Nr. 201, pertvarkytu į 2011 m. gruodžio 22 d. įstatymą Nr. 214, Italija nusprendė atkelti IMU taikymą į 2012 m.

(83) IMU privalo mokėti visi asmenys, turintys nekilnojamojo turto. Apmokestinamoji vertė apskaičiuojama, atsižvelgiant į nekilnojamojo turto vertę. Pastaroji vertė apskaičiuojama remiantis nekilnojamojo turto kadastro pajamomis ir taikant ICI dekreto (įstatymų galią turintis dekretas Nr. 504/92) 5 straipsnyje numatytus kriterijus kartu su dekretu-įstatyme Nr. 201/2011 nustatytais kriterijais. Tam tikri nustatyti dauginimo koeficientai, kintantys priklausomai nuo nekilnojamojo turto kadastrinės kategorijos, taikomi pagal pirmiau nurodytus kriterijus nustatyti vertei. Bazinė IMU norma lygi 0,76 proc.

(84) Todėl kadastrų sistema yra esminės svarbos, siekiant apskaičiuoti nekilnojamojo turto mokestį. Bazinis nekilnojamojo turto vienetas kadastrų sistemoje gali būti pastatas arba jo dalis, arba pastatų grupė arba tam tikras plotas, svarbu, kad būtų autonomiški funkcionalumo ir pajamų atžvilgiu. Italijos kadastrų sistemoje, kuri netrukus bus peržiūrima, numatytos šešios nekilnojamojo turto kategorijos. A grupė apima gyvenamąjį ar panašų nekilnojamojį turtą; B grupė apima kolektyviniame naudojimui skirtą nekilnojamojį turtą, pavyzdžiui, moksleivių (studentų) rezidencijos, ligoninės, viešųjų paslaugų skyriai, mokyklos; C grupė apima nekilnojamojį turtą, skirtą įprastinei komercinei veiklai, pavyzdžiui, parduotuvės, sandėliai, pastatai ir patalpos, skirti sportinei veiklai; D grupė apima konkrečios paskirties nekilnojamojį turtą, pavyzdžiui, žemės, jūros ir oro transporto paslaugų stotys, mokami tiltai, švyturiai, viešajai kultūrai skirti pastatai; F grupė apima nekilnojamojį turtą, užregistruotą fiktyviose kategorijose.

(85) Dėl naujojo IMU mokesčio 2012 m. sausio 24 d. dekretu-įstatymu Nr. 1, pertvarkyto į 2012 m. kovo 24 d. įstatymą Nr. 27, 91a straipsniu atlikta daug pakeitimų, susijusių su nekomercinių įstaigų, kurios užsiima konkrečia veikla, nekilnojamojo turto apmokestinimu.

Visų pirma, naujuoju įstatymu panaikintas 2006 m. atliktas pakeitimas, kuriuo buvo išplėsta atleidimo nuo ICI taikymo sritis, įtraukiant nekilnojamojį turtą, kuriame vykdoma „neišskirtinai komercinio pobūdžio“⁽²⁹⁾ veikla (ketvirtoji pastraipa), taip pat patikslinta, kad atleidimas nuo IMU skirtas tik įstatyme nurodytai veiklai⁽³⁰⁾, kurią vykdo nekomercinės įstaigos nekomerciniu būdu (pirmoji pastraipa). Be to, dekretu-įstatymu Nr. 1/2012 įtrauktos konkrečios taisyklės apskaičiuoti proporcingą IMU, kai tas pats nekilnojamojasis turtas naudojamas komercinei ir nekomercinei veiklai. Visų pirma, 91a straipsnio antroje pastraipoje numatyta, kad tuo atveju, kai nekilnojamojo turto vieneto panaudojimas mišrus, nuo 2013 m. sausio 1 d. atleidimas nuo mokesčio taikytinas tik tai vieneto daliai, kurioje vykdoma nekomercinio pobūdžio veikla, jeigu įmanoma nustatyti nekilnojamojo turto vieneto dalį, naudojamą tik tai veiklai. Tais atvejais, kai neįmanoma nustatyti šių autonominių nekilnojamojo turto vieneto dalių, nuo 2013 m. sausio 1 d. atleidimas nuo mokesčio taikytinas proporcingai nekilnojamojo turto nekomerciniam naudojimui, kuris nurodytas tam skirtoje deklaracijoje (91a straipsnio trečioji pastraipa). Dekretu-įstatyme Nr. 1/2012 daugybės komponentų apibrėžimas nukeltas į vėlesnį įgyvendinimo reglamentą, kurį turi priimti Ekonomikos ir finansų ministras dėl: minėtos deklaracijos pateikimo terminų ir sąlygų; proporcingumui nustatyti svarbių komponentų; ir, atlikus pakeitimus dekretu-įstatymu Nr. 174/2012⁽³¹⁾, bendrųjų ir sektoriaus reikalavimų, kuriuos tam tikra veikla turi atitikti, kad būtų priskirta prie veiklos, vykdomos nekomerciniu būdu.

(86) Išgirdęs palankią Valstybės tarybos nuomonę ir atsižvelgęs į jos pastabas, išreikštas⁽³²⁾ 2012 m. lapkričio 19 d. dekretu Nr. 200, Ekonomikos ir finansų ministras išleido IMU įgyvendinimo reglamentą (toliau – reglamentas)⁽³³⁾. Šiame reglamente nustatyta, kada konkreti veikla, kuriai taikytinas atleidimas nuo IMU, laikytina veikla,

⁽²⁹⁾ 2005 m. rugsėjo 30 d. dekretu-įstatymu Nr. 203 7 straipsnio 2a dalis; dekretu-įstatymu Nr. 1/2012 91a straipsnio ketvirtoji pastraipa.

⁽³⁰⁾ Žr. dekretu-įstatymu Nr. 201/2011 13 straipsnio 13 dalį ir įstatymų galią turinčio dekretu Nr. 23/2011 9 straipsnio 8 dalį, kurioje daroma nuoroda į ICI įstatymo 7 straipsnio pirmąją pastraipą. Dėl ICI įstatymo 7 straipsnio pirmosios pastraipos i punkto aprašymo žr. 23 punktą.

⁽³¹⁾ Žr. 2012 m. spalio 10 d. dekretu-įstatymu Nr. 174, pertvarkyto 2012 m. gruodžio 7 d. įstatymu Nr. 213 su pakeitimais, 9 straipsnio 6 dalį (OL 286, 2012 12 7).

⁽³²⁾ Žr. 2012 m. lapkričio 13 d. pateiktą nuomonę Nr. 4802/2012 (praktikos Nr. 10380/2012).

⁽³³⁾ 2012 m. lapkričio 19 d. dekretas Nr. 200, paskelbtas 2012 m. lapkričio 23 d. OL Nr. 274.

vykdoma „nekomerciniu būdu“. Visų pirma, pagal bendrąjį reikalavimą šia veikla neturi būti siekiama pelno; be to, vadovaujantis Europos Sąjungos teise, dėl savo pobūdžio ji nedaro konkurencijos kitiems rinkos ūkio subjektams, kurie siekia pelno, ir išreiškia solidarumo ir subsidiarumo principus⁽³⁴⁾. Be to, turi atitikti dvi kartu tenkintinų kriterijų grupes: viena vertus, susijusius su nekomercinėmis įstaigomis (subjektyvūs reikalavimai), kita vertus, su konkrečia jų vykdoma veikla (objektyvūs kriterijai). Dėl subjektyvių kriterijų reglamente nustatytos bendrosios sąlygos, kurias nekomercinės įstaigos turi atitikti, kad galėtų pasinaudoti atleidimu nuo IMU⁽³⁵⁾. Reglamente patikslinta, kad nekomercinės įstaigos steigimo akte ar įstatuose turi būti numatytas bendras draudimas dalyti bet kokios rūšies pelną, likutinį perteklių, fondus ir rezervus. Be to, galioja pareiga galimą pelną iš naujo investuoti tik į veiklos, kuri padeda siekti institucinio socialinio solidarumo tikslo, plėtrą; tuo atveju, jeigu nekomercinė įstaiga iširtų, galioja pareiga perduoti jos turimą kitai nekomercinei įstaigai, kuri užsiima tokia pačia veikla. Dėl objektyvių kriterijų⁽³⁶⁾ apibrėžtos tam tikros nustatytos konkrečios savybės skirtingoms 1 straipsnyje⁽³⁷⁾ nurodytoms veiklos rūšims. Socialinės pagalbos ir sveikatos priežiūros veikla turi atitikti vieną iš šių dviejų kriterijų: a) naudos gavėjas yra akredituotas valstybės ir yra sudaręs sutartį arba susitarimą su viešosiomis institucijomis; veikla vykdoma papildant viešąsias paslaugas, paslaugos teikiamos nemokamai arba už užmokestį, kuris yra tiesiog prisidėjimas prie išlaidų, numatytų visuotinei paslaugai padengti; b) jeigu įstaiga nėra akredituota, nėra pasirašiusi sutarties ar susitarimo, paslaugos teikiamos nemokamai arba už simbolinį užmokestį, kuris yra, bet kokiu atveju, ne didesnis kaip 50 proc. vidutinio užmokesčio, numatyto už tas pačias paslaugas, teikiamas toje pačioje teritorijoje konkurencijos sąlygomis, atsižvelgiant ir į tai, kad nenumatytas vertinimas pagal faktinę paslaugos kainą. Švietimo veikla turi atitikti tris kartu tenkintinus kriterijus: a) veikla turi būti lygiavertė valstybiniam švietimui, o mokykla turi užtikrinti nediskriminaciją priimant mokinius; b) be to, mokykla turi priimti neigalius mokinius, taikyti kolektyvines derybas, turėti prie numatytų standartų pritaikytas struktūras ir numatyti balanso skelbimą; c) paslaugos teikiamos nemokamai arba už simbolinį užmokestį, kuris padengia tik dalį faktinės kainos, atsižvelgiant ir į

tai, kad nenumatytas vertinimas pagal faktinę paslaugos kainą. Apygyvendinimo, kultūrinė, laisvalaikio organizavimo ir sportine veikla užsiimantis naudos gavėjas privalo teikti paslaugas nemokamai arba už simbolinį užmokestį, kuris yra, bet kokiu atveju, ne didesnis kaip 50 proc. vidutinio užmokesčio, numatyto už tas pačias paslaugas, teikiamas toje pačioje teritorijoje, atsižvelgiant ir į tai, kad nenumatytas vertinimas pagal faktinę paslaugos kainą.

5.2. Dviejų suinteresuotųjų šalių pastabos dėl IMU teisės aktų

- (87) Dviejų suinteresuotųjų šalių nuomone, dekreto-įstatymo Nr. 1/2012 91a straipsnio antrąja ir trečiąja pastraipomis nukrypstama nuo įprastų nekilnojamojo turto apmokesdinimo taisyklių.
- (88) Visų pirma, du skundo pateikėjai pateikė savo komentarus apie 91a straipsnio antrąją pastraipą. Šioje pastraipoje nustatyta, kad tuo atveju, kai nekilnojamojo turto vieneto panaudojimas mišrus, atleidimas nuo mokesčio taikytinas tik tai vieneto daliai, kurioje vykdoma nekomercinio pobūdžio veikla, jeigu įmanoma nustatyti nekilnojamojo turto vieneto dalį, naudojamą tik tai veiklai. Likusiai nekilnojamojo turto vieneto daliai, kuri pasižymi nuolatine autonomija funkcionalumo ir pajamų atžvilgiu, taikytinos 2006 m. spalio 3 d. dekreto-įstatymo Nr. 262, pertvarkyto su pakeitimais į 2006 m. lapkričio 24 d. įstatymą Nr. 286, 2 straipsnio 41, 42 ir 44 dalyse numatytos nuostatos. Šiomis nuostatomis reglamentuojama procedūra, taikytina prie kadastrų E grupės priskiriamam nekilnojajamam turtui, kurio statusą reikia pakeisti ir iš naujo įvertinti kadastrines pajamas. Iš tikrųjų pagal tą patį įstatymą tarp E grupei priskiriamo nekilnojamojo turto (ypatingos paskirties nekilnojamas turtas)⁽³⁸⁾ negali būti pastatų arba jų dalių, naudojamų komerciniais arba pramoniniais, arba kitais tikslais, jeigu jie yra autonomiški funkcionalumo ir pajamų atžvilgiu.

⁽³⁴⁾ Žr. 2012 m. lapkričio 19 d. Ekonomikos ir finansų ministro reglamento 1 straipsnio pirmosios pastraipos p punktą.

⁽³⁵⁾ 2012 m. lapkričio 19 d. Ekonomikos ir finansų ministro reglamento 3 straipsnis.

⁽³⁶⁾ 2012 m. lapkričio 19 d. Ekonomikos ir finansų ministro reglamento 4 straipsnis.

⁽³⁷⁾ Papildomi kriterijai nurodyti Reglamento 1 straipsnyje pateiktuose apibrėžimuose. Visų pirma, dėl apgyvendinimo veiklos Reglamento 1 straipsnio pirmosios pastraipos j punkte numatyta, kad turi būti priimami tik tam tikroms nustatytoms kategorijos priklausantys subjektai ir, kad struktūra turi veikti su pertraukomis. Konkrečiau dėl „socialinio apgyvendinimo“ Reglamente patikslinta, kad veikla turi būti skirta asmenims su specialiais laikiniais ar nuolatiniais poreikiais arba socialiai remtiniems asmenims dėl jų fizinį, psichinių, ekonominių, socialinių ar šeiminių sąlygų. Bet kokiu atveju, atleidimas nuo mokesčio nenumatytas veiklai, vykdomai viešbučiuose ar panašiose struktūrose, kurios nurodytos 2011 m. gegužės 23 d. įstatymų galių turinčio dekreto Nr. 79 9 straipsnyje. Dėl „sporto veiklos“ 1 straipsnio pirmosios pastraipos m punkte numatyta, kad naudą gaunančios įstaigos turi būti pelno nesiekiančios sporto asociacijos, priklausiančios nacionalinėms sporto federacijoms arba įstaigoms, skatinančioms 2002 m. gruodžio 27 d. įstatymo Nr. 289 90 straipsnyje pripažintas sporto rūšis.

⁽³⁸⁾ Žr. pirmesnę 84 punktą.

(89) Dvi suinteresuotosios šalys pastebi, kad 91a straipsnio antrojeje pastraipoje esanti nuoroda į dekretą-įstatymą Nr. 262/2006 turi būti suprantama, kaip nuoroda į bendrąją kadastrinio perklasifikavimo procedūrą. Iš tikrųjų dviejų suinteresuotųjų šalių nuomone, tuo atveju, jei dekretu-įstatyme Nr. 262/2006 nustatyta procedūra būtų taikoma tik kadastrų E grupei priskiriamam nekilnojamajam turtui, pareiga „skaidyti“ nekilnojamąjį turtą, skirtą mišriam naudojimui, turėtų būti taikoma tik labai ribotam pastatų skaičiui, t. y. pastatams, priklausantiems E7 ir E9 kategorijoms.

(90) Be to, dvi suinteresuotosios šalys atkreipia dėmesį, kad 91a straipsnio trečiojoje pastraipoje numatyta deklaracija gali sukelti mokesčių slėpimo problemų ir, kad naujuoju įstatymu paliekama per daug diskrecinės galios viešojo administravimo organams. Be to, naujosios taisyklės bus taikomos tik nuo 2013 m. sausio 1 d., todėl Komisija, bet kokių atveju, turėtų nurodyti susigrąžinti 2006–2012 m. neteisėtai suteiktą pagalbą, susijusią su atleidimu nuo ICI.

5.3. Italijos valdžios institucijų pastabos apie dviejų suinteresuotųjų šalių komentarus

(91) Italijos valdžios institucijos paaiškino, kad 91a straipsnyje esanti nuoroda į dekretu-įstatymo Nr. 262/2006 2 straipsnio 41, 42 ir 44 dalis turi būti suprasta kaip nurodanti bendro tipo procedūrą, taikytiną skaidant į atitinkamas dalis mišriai naudojamą nekilnojamąjį turtą. Ši procedūra taikoma neatsižvelgiant, kuriai konkrečiai kadastrinei grupei priskirtas nekilnojamasis turtas.

(92) Be to, Italija patikslino, kad Italijos mokesčių sistema apskritai pagrįsta mokesčių mokėtojų deklaravimo pareiga ir, kad konkrečių aspektų reglamentavimą nukelti į įgyvendinamuosius aktus yra pakankamai įprasta teisinė praktika. Be to, atsižvelgiant į tai, kad 2012 m. kovo mėn. priimtu įstatymu įvesta nauja nekomercinių įstaigų naudojamo nekilnojamo turto deklaravimo sistema, buvo būtina atidėti naujosios sistemos įsigaliojimo datą šioms įstaigoms.

(93) Dėl susigrąžinimo Italijos valdžios institucijos patikslino, kad atgaline data neįmanoma nustatyti nekomercinėms įstaigoms priklausančio nekilnojamojo turto, kuriame vykdyta neišskirtinai komercinio pobūdžio veikla (tuo pačiu ir kuriam taikytas atleidimas nuo ICI). Iš tikrųjų kadastriniai duomenys nenurodo nekilnojamame turte vykdomos veiklos tipo⁽³⁹⁾. Naudojantis kitomis mokesčių duomenų bazėmis, taip pat neįmanoma nustatyti nekil-

nojamojo turto, kurį nekomercinės įstaigos naudojo institucinei veiklai, vykdytai neišskirtinai komerciniu būdu.

6. VERTINIMAS

(94) Siekdama patikrinti, ar priemonė yra valstybės pagalba, Komisija privalo įvertinti, ar aptariama priemonė atitinka visas Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje numatytas sąlygas: „Išskyrus tuos atvejus, kai Sutartys nustato kitaip, valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su vidaus rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai“. Pagal šią nuostatą Komisija nagrinės: i) ar priemonė finansuota valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių; ii) ar priemonė suteikia atrankinį pranašumą; iii) ar priemonė daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai ir ar iškraipo arba gali iškraipyti konkurenciją.

(95) Pirmiausia, Komisija privalo įvertinti, ar bent dalis susijusių nekomercinių įstaigų yra iš tikrųjų įmonės pagal su konkurencija susijusius Sąjungos teisės aktus.

6.1. Nekomercinių įstaigų priskyrimas įmonėms

(96) Sprendime pradėti procedūrą Komisija teigė, kad su nagrinėjama priemone susijusios įstaigos bent iš dalies vykdė ekonominę veiklą, todėl buvo priskirtos įmonėms, priklausomai nuo šios veiklos vykdymo masto.

(97) Italijos valdžios institucijos ir 78 suinteresuotosios trečiojos šalys laikosi nuomonės, kad konkreti nekomercinių įstaigų vykdyta veikla negali būti laikoma ekonomine veikla, visų pirma, tvirtindamos, kad pagal priemonę ICI pagalba sunkumus patiriančioms jaunoms mamoms arba pastato kalnuose, kuriame praleidžia atostogas parapijos vaikai, priežiūra vasaros metu nėra laikoma ekonomine veikla. Iš tikrųjų ši veikla, skirta tiksliai apibrėžtomis subjektų kategorijoms, nėra prekių ir paslaugų pasiūla, kurią nekomercinės įstaigos siūlo rinkai, ir nekonkuruoja su komercinių įmonių vykdoma veikla. Todėl šios nekomercinės įstaigos, siekiančios naudoti visuomenę, neturėtų būti laikomos įmonėmis; tokiu atveju būtų panaikinta pirminė sąlyga, norint taikyti Sutarties 107 straipsnio 1 dalį. Be to, Italijos valdžios institucijų ir kai kurių iš 78 suinteresuotųjų trečiųjų šalių nuomone, daugeliu atveju tikros rinkos tokio tipo veiklai nėra. Beveik visos šios veiklos rūšys pasižymi konkrečiomis savybėmis, kurias būtų galima taip apibendrinti:

⁽³⁹⁾ Žr. taip pat 2006 m. gegužės 16 d. agentūros „Agenzia del Territorio“ aplinkraštį Nr. 4/2006.

- a) paslaugos teikiamos nemokamai arba už sumažintą įkainį(kainą); kadangi rinkoje prekes ir paslaugas teikti gali ir pelno nesiekianti įstaiga ⁽⁴¹⁾.
- b) paslaugos teikiamos siekiant solidarumo ir visuomeninės naudos, kuri nebūdinga komercinių įmonių veiksmams; (102) Trečia, subjekto priskyrimas įmonių kategorijai visada susijęs su tam tikra veikla. Subjektas, vykdomas tiek ekonominio, tiek neekonominio pobūdžio veiklą, laikomas įmone tik dėl ekonominės veiklos.
- c) pasižymi mažesniu pajėgumu sumokėti mokesčius, palyginti su komercinėmis įmonėmis, kurios veikia pagal rinkos logiką; (103) Ekonominė veikla – tai bet kokia veikla, kuria numatoma prekių ir paslaugų pasiūla rinkoje. Šiuo atžvilgiu Komisija pastebi, kad 97 punkte pateiktų savybių ir komponentų, kuriuos nurodė Italija ir kitos 78 suinteresuotosios trečiosios šalys (pačios patvirtindamos, kad jie nebūdingi visiems atvejams), savaime nepakanka, norint atmeti atitinkamos veiklos ekonominį pobūdį.
- d) lemia deficitą arba duoda mažas pajamas; visas pelnas turi būti iš naujo investuojamas, atsižvelgiant į įstaigos tikslus.
- (98) Atsižvelgiant į minėtas savybes ir konkrečius nagrinėjamų įstaigų tikslus, negalima laikyti šių įstaigų įmonėmis.
- (99) Komisija pastebi, kad, remiantis nusistovėjusia teismų praktika, įmonės sąvoka apima bet kurią ūkinę veiklą vykdančią subjektą, neatsižvelgiant į jo teisinį statusą ar finansavimo būdus ⁽⁴⁰⁾. Taigi, tam tikro subjekto priskyrimas įmonių kategorijai visiškai priklauso nuo jo veiklos pobūdžio. Šis bendrasis principas turi tris svarbias toliau aprašytas pasekmes.
- (100) Pirma, remiantis nacionaline teise nustatytas subjekto statusas nėra lemiamas. Antai nors remiantis nacionaline teise subjektas priskiriamas asociacijų ar sporto klubų kategorijai, jis gali būti laikomas įmone, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje. Šiuo atžvilgiu svarbu tik tai, ar jis vykdo ekonominę veiklą.
- (101) Antra, su valstybės pagalba susijusių teisės aktų taikymas nepriklauso nuo to, ar subjektas įsteigtas pelnui siekti,
- (104) Kaip jau anksčiau patikslinta, remiantis dekretu-įstatymu Nr. 203/2005, pakeisto dekretu-įstatymu Nr. 223/2006 (šiuo metu panaikintu), 7 straipsnio 2a dalimi, įstatymo dėl ICI 7 straipsnio pirmos pastraipos 1 punkte išvardytos veiklos rūšys galėjo būti komercinio pobūdžio su sąlyga, kad nebus išskirtinai komercinio pobūdžio. 2009 m. sausio 29 d. aplinkraštyje buvo parengti kriterijai kiekvienai 7 straipsnio pirmosios pastraipos 1 punkte išvardytai veiklos rūšiai, siekiant nustatyti, kada kiekviena jų turėtų būti laikoma neišskirtinai komercinio pobūdžio. Jeigu nekomercinės įstaigos atitiko aplinkraštyje nurodytas sąlygas, buvo atleidžiamos nuo ICI ir tuo atveju, kai jų vykdoma veikla pasižymėjo ekonominio pobūdžio komponentais. Iš tikrųjų kaip paaiškinta sprendime pradėti procedūrą, su sveikata susijusios veiklos sektoriuje buvo iš esmės reikalaujama, kad nekomercinės įstaigos būtų sudariusios susitarimą arba sutartį su viešosiomis institucijomis. Akivaizdu, kad ši sąlyga savaime nėra pakankama, siekiant atmeti aptariamą veiklos ekonominį pobūdį. Tas pats dėl švietimo veiklos, mokykla turėjo atitikti mokymo standartus, priimti neįgalius mokinčius, taikyti kolektyvines derybas ir užtikrinti nediskriminaciją priimant mokinčius; be to, galimas likutinis perviršis turėjo būti vėl investuojamas į švietimo veiklą. Šie reikalavimai taip pat nepanaikina nurodytu būdu vykdomos švietimo veiklos ekonominio pobūdžio. Kino teatruose turėjo būti rodomi kultūrinės svarbos filmai, filmai, kuriems buvo išduotas kokybės sertifikatas arba filmai vaikams. Dėl apgyvendinimo veiklos reikalaujama, kad paslaugos nebūtų teikiamos visiems, o iš anksto apibrėžtomis kategorijoms, ir dirbant neištisus metus. Be to, paslaugų teikėjai privalėjo taikyti mažesnius įkainius, palyginti su rinkos kainomis, o struktūra neturėjo veikti įprasto viešbučio principu. Ir šiuo atveju minėtos sąlygos nepanaikina susijusios veiklos ekonominio pobūdžio.

⁽⁴⁰⁾ Žr., be kita ko, 1991 m. Sprendimo *Höfner*, C-41/90, Rink. p. I-1979, 21 punktą; 2006 m. Sprendimo *Cassa di Risparmio di Firenze*, C-222/04, Rink. p. I-289, 107 ir tolesnius punktus.

⁽⁴¹⁾ 1980 m. Sprendimo *Van Landewyck*, sujungtos bylos nuo 209/78 iki 215/78 ir 218/78, Rink. p. 3125, 21 punktą; 1995 m. Sprendimo *FFSA ir kiti*, C-244/94, Rink. p. I-4013; 2008 m. Sprendimo *MOTOE*, C-49/07, Rink. p. I-4863, 27 ir 28 punktai.

(105) Be to, Komisija pastebi, kad nors dauguma atvejų aptariama veikla vykdoma visuomeninės naudos tikslais, vien šio komponento nepakanka ekonominiam pobūdžiui panaikinti. Iš tikrųjų net ir tuo atveju, kai veiklos tikslas visuomeninis, vien to nepakanka siekiant panaikinti priskyrimą ekonominės veiklos kategorijai. Be to, net ir sutinkant, kad nekomercinės įstaigos pasižymi mažesniu mokesčių mokėjimo pajėgumu, tai nereiškia, kad jos nevykdo ekonominės veiklos, be to, tai nesvarbu nekilnojamojo turto mokesčio, kuris remiasi nekilnojamojo turto turėjimu, neatsižvelgiant į kitus mokesčių mokėjimo pajėgumo komponentus, tikslais.

(106) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta ir tai, kad tuo pačiu 2005 m. įstatymu buvo leista atleisti nuo ICI ir komercinio pobūdžio veiklą, be to, kadangi aplinkraštyje apibrėžtų kriterijų, taip pat Italijos akcentuotų komponentų savaime nepakanka vykdytos veiklos ekonominiam pobūdžiui panaikinti, Komisija laikosi nuomonės, kad aptariamos nekomercinės įstaigos dėl minėtos veiklos turėtų būti priskiriamos prie įmonių kategorijos. Tas pats galioja TUIR 149 straipsnio ketvirtojoje pastraipoje aptartoms nekomercinėms įstaigoms, kurios yra faktiškai įgalios vykdyti ekonominę veiklą – šios išvados Italijos valdžios institucijos neginčijo.

(107) Bet kokių atvejų, Komisijos nuomone, kuri atitinka Teisingumo Teismo praktiką⁽⁴²⁾, siekiant priskirti tam tikrą schemą valstybės pagalbai, nebūtina įrodyti, kad visos atskiros priemonės, suteiktos taikant tą schemą, yra valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį. Kad būtų prieita prie išvados, jog schema turi valstybės pagalbos komponentų pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį, pakanka, kad ją įgyvendinant pasitaikytų situacijų, prilygstančių pagalbai. *Mutatis mutandis*, priimant šį sprendimą nebūtina atsižvelgti į visų atskirų įstatymų galią turinčio dekreto Nr. 504/92 7 straipsnio pirmosios pastraipos i punkte išvardytų veiklos rūšių pobūdį. 104 punkte patikslinta, kad Komisija iš tikrųjų nustatė, kad kai kurie atskiri ginčijamos pagalbos schemos taikymo atvejai buvo susiję su įmonėmis.

(108) Atsižvelgdama į šiuos svarstymus, Komisija daro išvadą, kad nėra priežasties peržiūrėti sprendime pradėti procedūrą išreikštą poziciją: aptariama schema apima ir ekonominę veiklą. Remdamasi konkrečiomis bent jau kai kurių susijusių veiklos rūšių savybėmis, Komisija gali priskirti pastarąsias ekonominės veiklos kategorijai. Jeigu aptariamų priemonių naudos gavėjai gali vykdyti ekonominę veiklą, vadinasi, juos galima priskirti prie įmonių kategorijos, priklausomai nuo vykdomos veiklos masto.

⁽⁴²⁾ Žr. Sprendimo *Diputación Foral de Álava ir kiti prieš Komisiją*, bylos nuo C-471/09 P iki C-473/09 P (dar nepaskelbta Rinkinyje), 98 punktą; žr. taip pat Sprendimo *Comitato „Venezia vuole vivere“ prieš Komisiją*, sujungtos bylos C-71/09 P, C-73/09 P ir C-76/09 P (dar nepaskelbta Rinkinyje), 130 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką.

6.2. Atleidimas nuo ICI

(109) Šiame skirsnyje Komisija nagrinės, ar įstatymų galią turinčio dekreto Nr. 504/92 versijos, galiojusios iki dekretu-įstatymu Nr. 1/2012 padarytų pakeitimų, 7 straipsnio pirmosios pastraipos i punkte numatytas atleidimas nuo ICI, suteiktas nekomercinėms įstaigoms, buvo finansuojamas valstybės arba iš valstybinių išteklių; ar suteikė atrankinį pranašumą ir ar yra pateisinamas Italijos mokesčių sistemos logika; ar turėjo įtakos valstybių narių tarpusavio prekybai ir ar iškraipė arba galėjo iškraipyti konkurenciją.

6.2.1. Valstybiniai ištekliai

(110) Priemonei naudoti valstybiniai ištekliai, kadangi dėl jos atsakyta mokesčių pajamų, kurių suma atitinka sumažintą mokesčių.

(111) Iš tikrųjų mokesčių pajamų praradimas prilygsta valstybinių išteklių sunaudojimui mokesčių išlaidų forma. Leisdamos įstaigoms, kurios galėjo būti priskiriamos įmonių kategorijai, sumažinti savo mokesčius išsipareigojimus pasinaudojant atleidimu nuo mokesčio, Italijos valdžios institucijos atsisakė įplaukų, kurias būtų gavusios, jeigu nebūtų buvę šio atleidimo nuo mokesčio.

(112) Dėl šių priežasčių Komisija laikosi nuomonės, kad dėl aptariamos priemonės prarasta tiek valstybinių išteklių, kiek reikėjo atleidimui nuo mokesčio užtikrinti.

6.2.2. Pranašumas

(113) Remiantis teismų praktika, pagalbos sąvoka apima ne tik suteiktą teigiamą naudą, bet ir įvairių formų priemones, kuriomis sumažinami paprastai įmonės biudžetą įtraukti mokesčiai⁽⁴³⁾.

(114) Sumažinant į Italijoje nekilnojamojo turto turinčios įmonės veiklos biudžetą paprastai įtrauktus mokesčius, atleidimu nuo ICI susijusioms įmonėms buvo suteiktas ekonominis pranašumas, palyginti su kitomis įmonėmis, kurios negalėjo pasinaudoti šiais mokesčių lengvatomis.

⁽⁴³⁾ 2001 m. Sprendimo *Adria-Wien Pipeline*, C-143/99, Rink. p. I-8365, 38 punktas.

6.2.3. Atrankinis priemonės pobūdis

(115) Kad būtų valstybės pagalba, priemonė turi būti atranki⁽⁴⁴⁾, t. y. ji turi palaikyti tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą. Pagal nusistovėjusią teismų praktiką⁽⁴⁵⁾, siekiant priskirti nacionalinę apmokestinimo priemonę „atrankioms“ priemonėms, pirmiausia reikia nustatyti ir išnagrinėti įprastinę arba „normalią“ mokesčių schemą, taikytiną atitinkamoje valstybėje narėje. Antra, atsižvelgiant į šią mokesčių schemą, reikia nustatyti, ar aptariamoms priemonėms suteikiamas mokesstinis pranašumas atrankus. To siekiant, reikia įrodyti, kad nuostata nukrypsta nuo įprastinės schemos, kadangi ja numatoma ūkio subjektų, kurie, vertinant pagal schemos tikslus, yra tokioje pačioje faktinėje ir juridinėje padėtyje, diferenciacija. Trečia, jeigu priemonė nukrypsta nuo įprastinės schemos, būtina išnagrinėti, ar nukrypimas atsiranda dėl mokesčių sistemos, kuriai priklauso, pobūdžio arba bendrosios struktūros ir, ar dėl to gali būti pateisinamas tos sistemos pobūdžiu arba bendrąja struktūra. Tokiu atveju, valstybė narė turi įrodyti, kad skirtinga apmokestinimo tvarka tiesiogiai kyla iš pagrindinių ir svarbiausių jos mokesčių sistemos principų⁽⁴⁶⁾.

a) Bazinė sistema

(116) ICI buvo autonominis mokestis, kas metai mokėtas savivaldybėms. Sprendime pradėti procedūrą Komisija priėjo prie išvados, kad bazinė sistema, vertinant atleidimą nuo ICI, turi būti pats savivaldybių nekilnojamojo turto mokestis. Šios išvados neginčijo nė Italija, nė kitos savo pastabas atsiuntusios suinteresuotosios šalys.

(117) Todėl Komisija daro išvadą, kad nėra priežasčių peržiūrėti sprendime pradėti procedūrą išreikštą poziciją: šiuo atveju bazinė sistema – pats savivaldybių nekilnojamojo turto mokestis.

b) Nukrypimas nuo bazinės sistemos

(118) Remiantis ICI reglamentuojančiais teisės aktais, ICI turėjo mokėti visi juridiniai asmenys⁽⁴⁷⁾, turintys nekilnojamojo turto, nepriklausomai nuo to, kam jis buvo naudojamas.

⁽⁴⁴⁾ Žr. 2005 m. Sprendimo *Italija prieš Komisiją*, C-66/02, Rink. p. I-10901, 94 punktą.

⁽⁴⁵⁾ Žr., be kita ko, 2006 m. Sprendimo *Portugalija prieš Komisiją*, C-88/03, Rink. p. I-7115, 56 punktą ir Sprendimo *Paint Graphos*, sujungtos bylos nuo C-78/08 iki C-80/08 (dar nepaskelbta), 49 punktą.

⁽⁴⁶⁾ 2001 m. Sprendimo *Adria-Wien Pipeline GmbH ir Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke*, C-143/99, Rink. p. I-8365, 42 punktą.

⁽⁴⁷⁾ Žr. įstatymų galią turinčio dekreto Nr. 504/92 1 ir 3 straipsnius.

7 straipsnyje nurodyta, kurios nekilnojamojo turto kategorijos buvo atleistos nuo mokesčio.

(119) Komisija pastebi, kad įstatymų galią turinčio dekreto Nr. 504/92 7 straipsnio pirmosios pastraipos i punkte numatytas nukrypimas nuo bazinės sistemos, pagal kurią ICI turėjo mokėti visi asmenys, turintys nekilnojamojo turto, nepriklausomai, nuo to, kam jis naudotas. Pirmiau paaiškinta, kad aptariamoms nekomercinės įstaigos galėjo vykdyti komercinio pobūdžio veiklą kaip ir bet kuri kita įmonė, užsiimanti ta pačia ekonomine veikla. Todėl nekomercinės įstaigos buvo tokioje pačioje faktinėje ir juridinėje padėtyje kaip ir ICI turėjusios mokėti įmonės, vertinant pagal ICI mokesčių sistemos tikslus, t. y. savivaldybių nekilnojamojo turto apmokestinimą.

(120) Pavyzdžiui, pagal aplinkraštyje nustatytas sąlygas atleidimas nuo ICI taikytas kino teatrams, kuriuos nekomercinės įstaigos valdė neišskirtinai komerciniu būdu. Jeigu organizuotai ir už užmokestį siūlomos rinkoje, šios paslaugos priskirtinos ekonominei veiklai. Neginčijama, kad tais atvejais, kai 7 straipsnio pirmosios pastraipos i punkte nurodyta veikla užsiėmė nekomercinės įstaigos, pastarosios galėjo pasinaudoti atleidimu nuo ICI nekilnojamojamam turtui, kuriame ta veikla vykdyta, su sąlyga, kad atitinka aplinkraštyje numatytus minimalius reikalavimus. Komercinės įstaigos negalėjo pasinaudoti šiuo atleidimu nuo mokesčio, nors ir vykdė tą pačią veiklą ir atitiko aplinkraštyje numatytas sąlygas, susijusias su filmų pobūdžiu.

(121) Todėl Komisija daro išvadą, kad 7 straipsnio pirmosios pastraipos i punkte numatytas atleidimas nuo ICI, galiojęs iki dekretu-įstatymu Nr. 1/2012 padarytų pakeitimų, nukrypo nuo bazinės sistemos ir, remiantis teismų praktika, yra priskirtinas atrankioms priemonėms.

c) Pateisinimas remiantis mokesčių sistemos pobūdžiu ir bendrąja struktūra

(122) Kadangi Komisija laikosi nuomonės, kad nagrinėjamas atleidimas nuo mokesčio yra atrankus, ji turi nustatyti, ar šis atleidimas nuo mokesčio pateisinamas mokesčių sistemos, kuriai priklauso, pobūdžiu ir bendrąja struktūra, remiantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika. Priemonė, kuri nukrypsta nuo bendros mokesčių sistemos taikymo, gali būti pateisinama, jei atitinkama valstybė narė gali įrodyti, kad ši priemonė tiesiogiai kyla iš jos mokesčių sistemos pagrindinių ar svarbiausių principų.

- (123) Italijos valdžios institucijos, palaikomos 78 suinteresuotųjų trečiųjų šalių, laikosi nuomonės, kad atleidimas nuo ICI priskirtinas Italijos mokesčių sistemos pagrindinių principų taikymui. Jų nuomone, skirtingos tvarkos taikymas veikai, kuri pasižymi didele visuomenine verte ir yra vykdoma, siekiant visuomeninės naudos, atitinka mokesčių sistemos logiką. Ši veikla esą įkvėpta solidarumo principo, kuris yra pagrindinis nacionalinių ir Europos Sąjungos aktų principas. Be to, atitinkamos nekomercinės įstaigos esą dalijasi tam tikromis visuomeninės svarbos užduotimis. Atleidimo nuo ICI logika esą remiasi Italijos Konstitucijos 2 ir 3 straipsniais, kuriuose numatytas politinio, ekonominio ir socialinio solidarumo pareigų piliečiams vykdymas, ir 38 straipsniu, kuriame nustatyta piliečių, neturinčių būtinų išgyvenimo priemonių, teisė į socialinę pagalbą.
- (124) Šiuo atžvilgiu Komisija laikosi nuomonės, kad Italijos valdžios institucijos neįrodė, kad aptariama priemonė tiesiogiai kyla iš jų mokesčių sistemos pagrindinių ar svarbiausių principų. Iš tikrųjų Italijos Konstitucijos straipsniuose, kuriais remiasi Italija, nėra nuorodos į jokią Italijos mokesčių sistemos pagrindinį principą, tik į bendrus socialinio solidarumo principus.
- (125) Antra, Komisija pastebi, kad valstybinių priemonių tikslo nepakanka panaikinti šių priemonių „pagalbos“ statusą pagal Sutarties 107 straipsnį⁽⁴⁸⁾. Be to, Teismas ne kartą yra tvirtinęs, kad Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje pateiktas valstybės pagalbos apibrėžimas susijęs ne su jos priežastimis ar tikslais, bet su jos poveikiu⁽⁴⁹⁾. Be to, remdamasi tuo, kas išdėstyta, Komisija pastebi, kad nė visuomeninių tikslų, nė visuomenei svarbios veiklos vykdymo nepakanka nagrinėjamos priemonės valstybės pagalbos statusui panaikinti.
- (126) Trečia, Komisija taip pat pastebi, kad, kaip jau užsiminta, priemonė, kuri nukrypsta nuo įprastinės (bazinės) mokesčių sistemos taikymo, šiuo atveju ICI, gali būti pateisinama mokesčių sistemos logika ir bendrąja sistema. Šiuo atveju Komisijos pranešimo dėl valstybės pagalbos taisyklių taikymo su tiesioginiu verslo apmokestinimu susijusioms priemonėms⁽⁵⁰⁾ 26 punkte nurodyta, kad nederėtų painioti išorinių tam tikrai mokesčių schemai priskirtų uždavinių (pavyzdžiui, socialinių arba regioninių uždavinių) ir pačiai mokesčių sistemai būdingų uždavinių. Todėl atleidimai nuo mokesčių, kylantys iš išorinių bazinei mokesčių schemai priskirtų uždavinių, nepanaikina Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje pateiktą nuostatą⁽⁵¹⁾. Nagrinėjama mokesčių schema buvo siekiama surinkti įplaukų valstybės išlaidoms finansuoti⁽⁵²⁾ per mokesčius už turimą nekilnojamąjį turtą. Todėl Komisija laikosi nuomonės, kad socialiniai uždaviniai, kurių siekė įstaigos, patenkančios į atleidimo nuo ICI taikymo sritį, yra išoriniai ICI mokesčių sistemos logikai, todėl jais negalima remtis, siekiant pateisinti *prima facie* priemonės atrankinį pobūdį.
- (127) Ketvirta, pagal Teisingumo Teismo praktiką⁽⁵³⁾, siekiant nustatyti, ar priemonė gali būti pateisinama mokesčių sistemos, kuriai priklauso, pobūdžiu ir bendrąja struktūra, reikia nustatyti ne tik, ar priemonė yra neatsiejama atitinkamoje valstybėje narėje taikomos mokesčių sistemos esminių principų dalis, bet ir, ar ji suderinama su darnumo ir proporcingumo principais. Vis dėlto, atsižvelgiant į tai, kad aptariama priemonė tiesiogiai nekyla iš bazinės mokesčių sistemos svarbiausių principų, Komisija laikosi nuomonės, kad nėra būtina nagrinėti Italijos valdžios institucijų aprašytą tikrinimo sistemą, kurią Italija taikė siekdama užtikrinti, kad būtų laikomasi nekomercinių įstaigų atleidimo nuo ICI sąlygų. Bet kokiu atveju, nagrinėjama priemonė įvestos skirtingos apmokestinimo tvarkos taikymas nekomercinėms įstaigoms nėra nė būtinas, nė proporcingas vertinant mokesčių sistemos logiką.
- (128) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta 122–127 punktuose, Komisija daro išvadą, kad aptariamoms mokesčių priemonėms atrankinis pobūdis nepateisinamas mokesčių sistemos logika. Todėl reikia daryti išvadą, kad ginčijama priemonė suteikia atrankinį pranašumą nekomercinėms įstaigoms, kurios užsiima tam tikra veikla.

⁽⁴⁸⁾ Sprendimo *Paint Graphos*, sujungtos bylos nuo C-78/08 iki C-80/08, 67 punktą; be to, žr. 2008 m. Sprendimo *British Aggregates prieš Komisiją*, C-487/06, Rink. p. I-10505, 84 punktą ir joje nurodytą teismo praktiką.

⁽⁴⁹⁾ 2008 m. Sprendimo *British Aggregates prieš Komisiją*, C-487/06, Rink. p. I-10505, 85 punktą.

⁽⁵⁰⁾ OL C 384, 1998 12 10, p. 3.

⁽⁵¹⁾ Sprendimo *Paint Graphos*, sujungtos bylos nuo C-78/08 iki C-80/08, 70 punktą.

⁽⁵²⁾ Žr. Komisijos pranešimo dėl valstybės pagalbos taisyklių taikymo su tiesioginiu verslo apmokestinimu susijusioms priemonėms 26 punktą.

⁽⁵³⁾ Sprendimo *Paint Graphos*, sujungtos bylos nuo C-78/08 iki C-80/08, 73 ir tolesni punktai.

6.2.4. *Poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai ir konkurencijos iškraipymas*

(129) Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje draudžiama pagalba, kuri įtakoja valstybių narių tarpusavio prekybą ir iškraipo arba gali iškraipyti konkurenciją. Remiantis Teisingumo Teismo praktika⁽⁵⁴⁾, norint priskirti nacionalinę priemonę valstybės pagalbai, nebūtina įrodyti faktinę jos įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai ir faktinį konkurencijos iškraipymą, užtenka išnagrinėti, ar pagalba tinkama tarpusavio prekybai įtakoti ir konkurencijai iškraipyti. Be to, pravartu prisiminti, kad, kaip nurodyta 107 punkte, siekiant priėti prie išvados dėl tam tikros schemos priskyrimo valstybės pagalbai, nebūtina įrodyti, kad visos atskiros priemonės, suteiktos taikant tą schemą, yra valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį. Kad būtų prieta prie išvados, jog schema turi valstybės pagalbos komponentų pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį, pakanka, kad ją įgyvendinant pasitaikytų situacijų, prilygstančių pagalbai.

(130) Konkrečiau dėl reikalavimo veikti valstybių narių tarpusavio prekybą, remiantis teismų praktika, valstybės narės suteikta pagalba, sumažinant mokesčius tam tikriems mokesčius turintiems mokėti subjektams, turi būti laikoma darančia įtaką tarpusavio prekybai, todėl atitinkama nagrinėjama reikalavimą, kai turintys mokėti mokesčius subjektai vykdo ekonominę veiklą, kuri yra tarpusavio prekybos objektas, arba yra galimybė, kad jie konkuruoja su kitose valstybėse narėse įsikūrusiais ūkio subjektais⁽⁵⁵⁾. Be to, kai valstybės narės suteikta pagalba sustiprina vienos įmonės padėtį, palyginti su kitomis įmonėmis, konkuruojančiomis Sąjungos vidaus prekyboje, pastaroji turi būti laikoma veikiama pagalbos. Iš tikrųjų, kai valstybė narė suteikia pagalbą įmonei, jos veikla nacionalinėje rinkoje dėl to gali nepakisti arba išsiplėsti, todėl sumažėja įmonių, įsikūrusių kitose valstybėse narėse, galimybės patekti į tos valstybės narės rinką.

(131) Dėl reikalavimo iškraipyti konkurenciją, reikia priminti, kad pagalba, skirta sumažinti įmonės išlaidas, kurias

⁽⁵⁴⁾ 2004 m. Sprendimo *Italija prieš Komisiją*, C-372/97, Rink. p. I-3679, 44 punktas; 2005 m. Sprendimo *Unicredito Italiano*, C-148/04, Rink. p. I-11137, 54 punktas; 2006 m. Sprendimo *Cassa di Risparmio di Firenze*, C-222/04, Rink. p. I-289, 140 punktas; Sprendimo *Paint Graphos*, sujungtos bylos C-78/08 iki C-80/08 (dar nepaskelbta), 78 punktas; Sprendimo *Wam Industriale Spa prieš Komisiją*, T-303/10 (dar nepaskelbta), 25 ir tolesni punktai.

⁽⁵⁵⁾ Žr. Sprendimo *Portugalija prieš Komisiją*, C-88/03, 91 punktą ir 2005 m. Sprendimo *Heiser*, C-172/03, Rink. p. I-1627, 35 punktą; 2009 m. Sprendimo *Komisija prieš Wam*, C-494/06 P, Rink. p. I-3639, 51 punktą.

įprastinėmis valdymo ar veiklos sąlygomis turėtų padengti, iš principo iškraipo konkurencijos sąlygas⁽⁵⁶⁾.

(132) Italijos valdžios institucijos pateikė savo pastabas šiuo atžvilgiu. Kai kurios iš 78 suinteresuotųjų trečiųjų šalių laikosi nuomonės, kad atleidimu nuo ICI negalėjo būti daromas didelis poveikis prekybai ar labai iškraipoma konkurencija, atsižvelgiant į išskirtines priemonės naudos gavėjų savybes ir tvarką, kurios šie laikėsi vykdydami veiklą, kad būtų atleisti nuo mokesčio.

(133) Komisija negali teigti sutinkanti su minėtų suinteresuotųjų trečiųjų šalių tvirtinimais, pagal kuriuos aptariamas atleidimas nuo mokesčio, suteiktas vietiniu mastu veikiančioms nekomercinėms įstaigoms, nedarė didelės įtakos prekybai ir labai neiškraipė konkurencijos. Iš tikrųjų, remiantis nusistovėjusia teismų praktika, kad prekybai būtų daromas neigiamas poveikis, pakanka, kad įmonė naudosis gavėja veiktų konkurencijai atviroje rinkoje (prekių importas ir eksportas arba tarptautinių paslaugų teikimas)⁽⁵⁷⁾. Nesvarbu, ar susijusi rinka yra vietinio, regioninio, nacionalinio ar Sąjungos masto. Lemiamas komponentas apibrėžiant svarbią rinką yra ne turinys ar geografinis mastas, o potencialus neigiamas poveikis prekybai Sąjungos viduje. Sąlyginai nedidelė pagalbos apimtis arba sąlyginai nedidelis įmonės naudos gavėjos dydis nepaneigia *a priori* galimybės, kad daroma įtaka prekybai Sąjungos viduje⁽⁵⁸⁾. Nedidelė pagalbos apimtis arba nedidelis įmonės naudos gavėjos dydis nepaneigia pagalbos buvimo⁽⁵⁹⁾.

⁽⁵⁶⁾ Žr. 2000 m. Sprendimo *Vokietija prieš Komisiją*, C-156/98, Rink. p. I-6857, 30 punktą ir Sprendimo *Heiser* 55 punktą.

⁽⁵⁷⁾ Žr. 2000 m. Sprendimo *Alzetta*, T-298/97, Rink. p. II-2319, 93 ir tolesnius punktus.

⁽⁵⁸⁾ Žr. 1990 m. Sprendimo *Belgija prieš Komisiją*, C-142/87, Rink. 1990, p. I-959, 43 punktą; 1994 m. Sprendimo *Ispanija prieš Komisiją*, sujungtos bylos C-278/92, C-279/92 ir C-280/92, Rink. p. I-4103, 42 punktą; 2003 m. Sprendimo *Altmark Trans ir Regierungsp-räsidium Magdeburg*, C-280/00, Rink. p. I-7747, 81 punktą.

⁽⁵⁹⁾ 2005 m. Sprendimas *Sardinija prieš Komisiją*, T-171/02, Rink. p. II-2123, 86 ir tolesni punktai; 2002 m. Sprendimas *Ispanija prieš Komisiją*, C-113/00, Rink. p. I-7601, 30 punktas; 2001 m. Sprendimas „*Van den Bergh Foods*“ prieš *Komisiją*, T-288/97, Rink. p. II-1169, 44 ir 46 punktai.

- (134) Šiuo atveju Komisija pastebi, kad bent jau kai kurie sektoriai, kurie galėjo pasinaudoti atleidimu nuo ICI, pavyzdžiui, apgyvendinimo ir sveikatos priežiūros sektoriai, yra faktiškai atviri konkurencijai ir Sąjungos vidaus prekybai. Komisija laikosi nuomonės, kad nagrinėjama priemonė atitinka teismų praktikoje apibrėžtas sąlygas. Iš tikrųjų priemone suteikiamas pranašumas, kadangi finansuojama atitinkamų įstaigų vykdoma veikla, sumažinant išlaidas, kurias įprastinėmis sąlygomis šios įstaigos būtų patyrusios. Todėl priemone iškraipoma konkurencija.
- (135) Taigi Komisija daro išvadą, kad nagrinėjama priemonė iškraipoma valstybių narių tarpusavio prekyba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį.
- 6.2.5. *Išvada dėl ginčijamos priemonės statuso*
- (136) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija daro išvadą, kad nagrinėjama priemonė atitinka visas Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje numatytas sąlygas, todėl turi būti laikoma valstybės pagalba.
- 6.2.6. *Priemonės priskyrimas naujai pagalbai*
- (137) Sprendime pradėti procedūrą Komisija laikėsi nuomonės, kad įstatymų galią turinčio dekreto Nr. 504/92 7 straipsnio pirmosios pastraipos i punkte numatytas atleidimas nuo ICI yra nauja pagalba. Apie ICI, kasmet savi-valdybėms mokamą 1992 m. įvestą mokestį, nebuvo pranešta Komisijai, kuri jo niekada nėra patvirtinusi. Nagrinėjamas atleidimas nuo mokesčio taikytas plačiam konkurencijai jo įvedimo metu atviros veiklos spektrui.
- (138) Italija tvirtina, kad sprendime pradėti procedūrą Komisijos nusistatymas nėra teisingas, teigdama, kad tuo atveju, jei atleidimas nuo ICI būtų laikomas pagalba, ši pagalba turėtų būti priskirta esamos pagalbos kategorijai. Jos nuomone, ICI – tai logiška ankstesnių turto mokesčių teisėkūros raida, išlaikanti glaudų ankstesnių mokesčių formos ir turinio tęstinumą. Konkrečiai didelės visuomeninės vertės veiklai naudojamo nekilnojamojo turto atleidimas nuo mokesčio visada esą buvo vienas pagrindinių visų su nekilnojamoju turto susijusių teisės aktų komponentų dar nuo 1931 m., t. y. gerokai prieš įsigaliojant EEB sutarčiai.
- (139) Be to, Italijos valdžios institucijos tvirtina, kad Komisijos atsakymai skundo pateikėjams dėl atleidimo nuo ICI, apie kuriuos Italija buvo neoficialiai informuota, sukėlė nekomercinių įstaigų teisėtus lūkesčius dėl atleidimo nuo šio mokesčio suderinamumo su Sąjungos teise.
- (140) Italija pateikė išsamų prieš ICI galiojusių nekilnojamojo turto mokesčių aprašymą. 1931 m. Vietinių finansų suvestiniu tekstu Italija įvedė įmokas konkrečiai ir bendrajai padėčiai gerinti. Vėliau 1963 m. kovo 5 d. įstatymu Nr. 246 įsteigtas stovyboms skirtų žemės sklypų vertės padidėjimo mokestis. Galiausia, 1972 m. spalio 26 d. Respublikos Prezidento dekretu Nr. 643 įvestas nekilnojamojo turto vertės padidėjimo mokestis (vadinamasis INVIM). Apskaičiuojant konkrečiai ir bendrajai padėčiai pagerinti skirtas įmokas, reikėjo atsižvelgti į nekilnojamojo turto vertės padidėjimą. 1963 m. mokestis taip pat taikytas stovyboms skirtų žemės sklypų pridėtinei vertei. Vis dėlto ši pridėtinė vertė buvo apmokestinama nuosavybės perleidimo pagal *inter vivos* aktus atveju, o bendrai kas dešimt metų nuo nekilnojamojo turto objekto įsigijimo. 1972 m. įvestas INVIM mokestis pakeitė 1931 m. ir 1963 m. mokesčius. Pagal INVIM įstatymą apmokestinami asmenys buvo perleidžiantis nekilnojamąjį turtą asmuo už atlygį arba jį įsigyjantis asmuo nemokamai, bet kokiu atveju, mokestį reikėjo mokėti kas dešimt metų nuo nuosavybės įsigijimo. INVIM panaikinta įvedus ICI. Italijos nuomone, ši analizė įrodo glaudų įvairių nekilnojamojo turto apmokestinimo priemonių, taikytų nuo 1931 m., tęstinumą. Be to, Italija pastebi, kad teisės aktuose dėl atleidimo nuo nekilnojamojo turto mokesčių visada atsižvelgta į atleidimu galinčios pasinaudoti įstaigos vykdomos veiklos rūšį. Tai, kad metams bėgant padaugėjo atleidimu galinčių pasinaudoti subjektų kategorijų, priklauso tiesiog nuo to, kad, laikui bėgant, padaugėjo įstaigų, kurios užsiima visuomeninės svarbos veikla.
- (141) Komisija nemano, kad Italijos valdžios argumentai yra teisingi. Pirma, Komisija pastebi, kad ICI yra visai kitokio pobūdžio mokestis, palyginti su ankstesniais nekilnojamojo turto mokesčiais, kuriuos pakeitė. Bet kokiu atveju, ICI ir ankstesni nekilnojamojo turto mokesčiai pasižymi daugybe esminių skirtumų, susijusių su apmokestinamaisiais subjektais, apmokestinamąja verte ir įvykiais, iš kurių kyla mokesčių mokėjimo pareiga. Iš tikrųjų, prieš ICI įvedimą nekilnojamojo turto mokesčiai skaičiuoti pagal nekilnojamojo turto pridėtinę vertę, o ICI skaičiuotas remiantis turto kadastrinėmis pajamomis. Be to, INVIM apmokestinamieji subjektai buvo turtą perleidžiantis

asmuo už atlygį arba turta įsigyjantis asmuo nemokamai, o ICI turėjo mokėti visi fiziniai arba juridiniai asmenys, turintys nekilnojamojo turto. Galiausia, INVIM buvo iš esmės mokamas kas dešimt metų, o ICI reikėjo mokėti kas metai. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija laikosi nuomonės, kad laikui bėgant padaryti pakeitimai, visų pirma, įstatymu ICI, turėjo įtakos pačiam pradinės schemos turiniui ir nėra nuo jos atskirtini, todėl pradinė schema yra virtusi nauja pagalbos schema⁽⁶⁰⁾. Komisija nemato priežasčių peržiūrėti savo nuomonės, išreikštos sprendime pradėti procedūrą, ir patvirtina, kad atleidimas nuo ICI buvo nauja pagalba.

(142) Dėl tariamo su ICI susijusios priemonės leidimo Komisija pastebi, kad aptariamoms pagalbos nei Komisija, nei Taryba niekada nėra leidusios. Jeigu pagalba būtų buvusi leista, ji būtų laikoma esama pagalba pagal Reglamento (EB) Nr. 659/1999 1 straipsnio b punkto ii papunktį, bet raštai su pirminiu Komisijos vertinimu, kuriuos Komisijos tarnybos siunčia skundo pateikėjams per administracinę procedūrą, vykstančią prieš priimant sprendimą pradėti procedūrą, negali būti prilyginami Komisijos sprendimams. Iš tikrųjų gali būti laikoma esama pagalba pagal 1 straipsnio b punkto ii papunktį tik pagalba, kurią leido Komisija arba Taryba formaliu [eksplicitiniu] sprendimu. Bet kokiu atveju, prieš raštą, išsiųstą 2010 m. vasario 15 d. skundo pateikėjams, du iš jų pateikė teismui ieškinį, todėl raštas netapo galutiniu; ieškiniai atsiimti tik priėmus sprendimą pradėti procedūrą. Todėl Komisija daro išvadą, kad atsižvelgiant į tai, jog nebuvo priimtas Komisijos arba Tarybos sprendimas, negalima taikyti Reglamento (EB) Nr. 659/1999 1 straipsnio b punkto ii papunkčio. Todėl aptariamoms pagalbos negalima laikyti esama pagalba. Atvirkščiai, ji yra nauja pagalba.

6.2.7. Suderinamumas

(143) Sprendime pradėti procedūrą Komisija laikėsi nuomonės, kad aptariamai pagalbos schemai negalima taikyti nė vienos Sutarties 107 straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytų nukrypti leidžiančių nuostatų ir, kad Italijos valdžios institucijos neįrodė, jog pagalba suderinama pagal 106 straipsnio 2 dalį.

(144) Procedūros metu Italijos valdžios institucijos nepateikė argumentų, kad įrodytų, jog aptariamai schemai galima taikyti Sutarties 107 straipsnio 2 ir 3 dalyse ir 106 straipsnio 2 dalyje numatytas nukrypti leidžiančias nuostatas. Kai kurių iš 78 suinteresuotųjų trečiųjų šalių nuomone, schema buvo suderinama pagal Sutarties 106 straipsnio 2 dalį ir 107 straipsnio 3 dalies c punktą. Jų nuomone, atleidimas nuo mokesčio buvo būtinas visuomeninės svarbos veiklai, pagrįstai solidarumo principu. Du skundo pateikėjai laikosi nuomonės, kad netaikytina nė viena Sutartyje numatyta nukrypti leidžianti nuostata.

(145) Komisijos nuomone, šiuo atveju netaikytinos Sutarties 107 straipsnio 2 dalyje numatytos nukrypti leidžiančios nuostatos, susijusios su socialinio pobūdžio pagalba individualiems vartotojams, su pagalba gaivalinių nelaimių ar kitų ypatingų įvykių padarytai žalai ir su pagalba, suteikiama tam tikriems Vokietijos Federacinės Respublikos regionams.

(146) Tas pats galioja 107 straipsnio 3 dalies a punktu, kuriuo leidžiama pagalba, skirta regionų, kuriuose yra neįprastai žemas gyvenimo lygis arba didelis nedarbas, taip pat ir 349 straipsnyje nurodytų regionų, atsižvelgiant į jų struktūrinę, ekonominę ir socialinę padėtį, ekonominei plėtrai skatinti. Nagrinėjama priemonė taip pat negali būti laikoma pagalba, skirta bendriems Europos interesams svarbių projektų vykdymui skatinti arba Italijos ekonomikos dideliems sutrikimams atitaisyti, kaip nustatyta 107 straipsnio 3 dalies b punkte.

(147) Pagal 107 straipsnio 3 dalies c punktą pagalba, skirta tam tikros ekonominės veiklos rūšių arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrai skatinti, gali būti laikoma suderinama, jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui. Vis dėlto Komisijai nebuvo pateikti konkretūs komponentai, kad galėtų įvertinti, ar nagrinėjama priemonė suteiktas atleidimas nuo mokesčio yra susijęs su konkrečiomis investicijomis arba projektais, kuriems galima gauti pagalbą pagal Sąjungos teisės aktus

⁽⁶⁰⁾ Žr. 2002 m. Sprendimo *Gouvernement of Gibraltar prieš Komisiją*, sujungtos bylos T-195/01 ir T-207/01, Rink. p. II-2309, 111 punktą.

ir gaires arba, kurie tiesiogiai suderinami su 107 straipsnio 3 dalies c punktu. Todėl Komisija negali sakyti sutinkanti su trečiųjų suinteresuotųjų šalių, kurios grindžia pagalbos suderinamumą pagal 107 straipsnio 3 dalies c punktą, remdamosi būtinybe leisti nekomercinėms įstaigoms vykdyti veiklą, kuri pagrįsta solidarumo principu ir atlieka svarbią visuomeninę funkciją, pozicija. Visų pirma, atsižvelgiant į patį naudos pobūdį, kuris susijęs su mokesčio turimam nekilnojamajam turtui sumažinimu, negalima nustatyti jo būtinumo ir proporcingumo vertinant pagal bendros svarbos tikslo pasiekimą atskirais atvejais. Todėl Komisija laikosi nuomonės, kad aptariama priemonė negali būti laikoma suderinama pagal jokiais 107 straipsnio 3 dalies c punktu grindžiamas gaires.

(148) Pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies d punktą galima laikyti suderinama su vidaus rinka pagalbą, skirtą kultūrai remti ir paveldui išsaugoti, jei tokia pagalba prekybos sąlygų ir konkurencijos Sąjungoje nepaveikia taip, kad prieštarautų bendram interesui. Sprendime pradėti procedūrą Komisija nemanė, kad galima atmesti *a priori*, jog kai kurių įstaigų, pavyzdžiui, nekomercinių įstaigų, kurios užsiima vien tik švietimo, kultūrine ir laisvalaikio organizavimo veikla, tikslas susijęs su kultūros rėmimu ir paveldo išsaugojimu, todėl jos gali patekti į Sutarties 107 straipsnio 3 dalies d punkto taikymo sritį. Vis dėlto nė Italija, nė suinteresuotosios šalys Komisijai nepateikė jokio komponento, kuris būtų galėję įrodyti aptariamoms priemonėms tam tikroms įstaigoms suderinamumą pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies d punktą⁽⁶¹⁾. Ir šiuo atveju dėl paties naudos pobūdžio neįmanoma pagalbos laikyti būtina ir proporcinga visais atskirais atvejais.

(149) Galiausiai, sprendime pradėti procedūrą Komisija neatmetė galimybės, kad kai kurios veiklos rūšys, kurioms taikytos aptariamoms priemonėms, gali būti priskirtos pagal Italijos įstatymus bendros ekonominės svarbos paslaugoms, remiantis Sutarties 106 straipsnio 2 dalimi ir Sprendimu *Altmark* byloje. Kai kurios suinteresuotosios šalys laikosi nuomonės, kad Komisija turėtų vertinti priemonę, atsižvelgdama į Sutarties 106 straipsnio 2 dalį, tačiau nepateikia jokio nagrinėjimui naudingo komponento. Dvi suinteresuotosios šalys laikosi nuomonės,

⁽⁶¹⁾ Italijos valdžios institucijos savo pastabose dėl trečiųjų suinteresuotųjų šalių išreikštų komentarų tvirtino, kad Sutarties 107 straipsnio 3 dalies d punktas gali būti teoriškai taikomas tik kai kurioms 7 straipsnio pirmosios pastraipos i punkte išvardytoms veiklos rūšims. Vis dėlto nebuvo pateikta papildomų argumentų šiuo atžvilgiu.

kad priemonė neatitinka Sprendime *Altmark* numatytų kriterijų. Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta, ir į tai, kad nė Italija, nė trečiosios suinteresuotosios šalys nepateikė jokios informacijos, kuri leistų Komisijai vertinti priemonę remiantis Sutarties 106 straipsnio 2 dalimi, Komisija daro išvadą, kad nėra įmanoma nustatyti, ar aptariama veikla gali būti priskirta bendros ekonominės svarbos paslaugoms pagal minėtą straipsnį. Be to, nėra įmanoma nustatyti, ar kiekvienu atskiru atveju pagalba yra būtina ir proporcinga padengti išlaidoms, susidariusioms siekiant vykdyti viešosios paslaugos įpareigojimus arba siekiant teikti bendros ekonominės svarbos paslaugas.

(150) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija daro išvadą, kad aptariama pagalba yra nesuderinama su vidaus rinka.

6.3. TUIR 149 straipsnio ketvirtoji pastraipa

(151) Sprendime pradėti procedūrą Komisija laikėsi nuomonės, kad aptariama pagalba yra valstybės pagalba. Šiame skirsnyje Komisija toliau tikrins, ar pagal TUIR 149 straipsnio ketvirtąją pastraipą suteikiama valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

(152) Italijos valdžios institucijos paaiškino, kad TUIR 149 straipsnio ketvirtojoje pastraipoje pateiktas išsamus kriterijų sąrašas, į kurį galima atsižvelgti vertinant įmonės komercinį pobūdį⁽⁶²⁾. Nustatius, kad įstaiga atitinka vieną ar daugiau kriterijų, ji automatiškai nepraranda nekomercinės įstaigos statuso (kadangi kriterijai nelaiškai teisinėmis prezumpcijomis), tai daugiau ženklas, kad įstaiga galimai komercinio pobūdžio. Dėl civiliškaip pripažintų bažnytinių įstaigų Italija primena, kad 1998 m. gegužės 12 d. Mokesčių inspekcijos aplinkraštyje Nr. 124/E patikslinta, kad bažnytinės įstaigos gali pasinaudoti nekomercinėms įstaigoms taikoma apmokestinimo tvarka tik tuo atveju, jei jų pagrindinė veikla nėra komercinės

⁽⁶²⁾ Žr. 12 išnašą.

veiklos vykdymas. Bet koku atveju, civiliai pripažintos bažnytinės įstaigos privalo didžiąja dalimi užsiimti idealų įkvėpta institucine veikla. Todėl TUIR 149 straipsnio ketvirtojoje pastraipoje apsiribojama atmesti 149 straipsnio pirmojoje ir antrojoje pastraipose numatytų ypatingų laiko ir komercialumo kriterijų taikymą bažnytinėms įstaigoms ir rekreacinio sporto asociacijoms, tačiau neatmetama galimybė, kad šios įstaigos gali prarasti nekomercinių įstaigų statusą.

(153) Italijos valdžios institucijos pabrėžė, kad priemonė skirta išsaugoti išskirtinę CONI pripažintą kompetenciją dėl rekreacinio sporto asociacijų ir Vidaus reikalų ministerijai – dėl bažnytinių įstaigų.

(154) Tiksliau dėl bažnytinių įstaigų įstatymu Nr. 222/1985, įgyvendinančiu tarptautinius Italijos ir Šventojo Sosto susitarimus, reglamentuojami, be kita ko, Vidaus reikalų ministerijai suteikti įgaliojimai. Italija pabrėžė, kad Vidaus reikalų ministerija turi išskirtinę kompetenciją tiek pripažinti bažnytines įstaigas juridiniais asmenimis pagal civilinę teisę, tiek atšaukti šį pripažinimą⁽⁶³⁾. TUIR 149 straipsnio ketvirtojoje pastraipoje esą patvirtinamas šios išskirtinės kompetencijos suteikimas, sukliudant mokesčių institucijoms netiesiogiai [implicitiškai] atšaukti bažnytinių įstaigų juridinį asmenį pagal civilinę teisę. Jeigu Vidaus reikalų ministerija atšauktų bažnytinės įstaigos juridinį asmenį pagal civilinę teisę, šioji netektų nekomercinės įstaigos statuso ir nebegalėtų naudotis nekomercinėms įstaigoms taikytina apmokestinimo tvarka. Vadovaujantis Respublikos Prezidento dekretu Nr. 361/2000, Vidaus reikalų ministerija per prefektus taip pat tikrina, ar bažnytinės įstaigos ir toliau atitinka kriterijus, kad išlaikytų juridinį asmenį pagal civilinę teisę.

(155) Dėl rekreacinio sporto asociacijų Italija patvirtino, kad CONI yra vienintelis organas, galintis patikrinti, ar asociacijos faktiškai užsiima sporto veiklos vykdymu. Be to, Italijos valdžios institucijos patikslino, kad rekreacinio sporto asociacijos gali prarasti nekomercinės įstaigos statusą, jeigu CONI prieina prie išvados, kad jos neužsiima rekreacinio sporto veikla. Rekreacinio sporto asociacijos privalo pranešti su mokesčiais susijusią informaciją užpildydamos tam skirtą formą EAS⁽⁶⁴⁾. Vis dėlto

rekreacinio sporto asociacijos, kurios neužsiima komercine veikla neprivalo pateikti šios formos. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, išeina, kad Italijos valdžios institucijos nenumatė ir neįgyvendino tinkamų priemonių, kurios leistų patikrinti veiklą, kuria užsiima rekreacinio sporto asociacijos, ir mokesčių tikslais.

(156) Be to, Italija paaiškino, kad tuo atveju, kai mokesčių institucijos nustato, kad bažnytinės įstaigos ir rekreacinio sporto asociacijos didžiąja dalimi užsiima komercine veikla, jos nedelsiant apie tai informuoja Vidaus reikalų ministeriją ir CONI. Be to, suprantama, kad Vidaus reikalų ministerija ir CONI ir savarankiškai vykdo tikrinimus, remiantis įstatymų joms suteiktais įgaliojimais. Be to, mokesčių institucijos patikslina atitinkamos nekomercinės įstaigos deklaracijas ir pradeda atitinkamo mokesčių skirtumo susigrąžinimą.

(157) Italijos valdžios institucijos patvirtino, kad nekomercinės įstaigos iš tiesų buvo tikrinamos⁽⁶⁵⁾. Šiuo atžvilgiu Mokesčių inspekcija neseniai išplatino su nekomercinėmis įstaigomis susijusias konkrečias veikimo instrukcijas, skirtas teritoriniams skyriams⁽⁶⁶⁾. Be to, Vidaus reikalų ministerija atliko daug bažnytinių įstaigų patikrinimų savo nuožiūra, tačiau nenustatė piktnaudžiavimo atvejų.

(158) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija laikosi nuomonės, kad yra juridinių priemonių, siekiant užtikrinti veiksmingą prevenciją ir kovą su bažnytinių įstaigų ir rekreacinio sporto asociacijų piktnaudžiavimu nekomercinių įstaigų statusu. Be to, Italijos valdžios institucijos įrodė, kad kompetentingos institucijos laikosi tikrinimo išsipareigojimų ir, kad iš tikrųjų tiek bažnytinės įstaigos, tiek rekreacinės sporto asociacijos gali netekti nekomercinės įstaigos statuso, jeigu užsiima daugiausia ekonomine veikla. Todėl ir bažnytinės įstaigos, ir rekreacinės sporto asociacijos gali netekti bendrai nekomercinėms įstaigoms taikomos apmokestinimo tvarkos pranašumo. Todėl, atrodo, nėra „nuolatinio nekomercinio įstaigos statuso“ sistemos, apie kurią kalba skundo pateikėjai. Paprastas faktas, kad taikomos konkrečios procedūros bažnytinių įstaigų, turinčių juridinio asmens statusą pagal civilinę teisę, ir rekreacinio sporto asociacijų tikrinimui, nesuteikia pranašumo.

⁽⁶³⁾ Dėl atšaukimo žr., visų pirma, 1985 m. gegužės 20 d. įstatymo Nr. 222 19 straipsnį.

⁽⁶⁴⁾ Žr. 2008 m. lapkričio 29 d. įstatymo Nr. 185 30 straipsnį. Žr. taip pat 2009 m. balandžio 9 d. Mokesčių inspekcijos aplinkraštį Nr. 12/E ir 2009 m. rugsėjo 2 d. Mokesčių inspekcijos direktoriaus įsakymą.

⁽⁶⁵⁾ 2010–2011 m. Italija atliko 2 030 nekomercinių įstaigų patikrinimų ir išleido 5 086 tikrinimo pranešimus.

⁽⁶⁶⁾ Žr. 2010 m. balandžio 16 d. Mokesčių inspekcijos aplinkraštį Nr. 20/E.

(159) Taigi Komisija daro išvadą, kad TUIR 149 straipsnio ketvirtąją pastraipą nesuteikiamas joks atrankinio pobūdžio pranašumas nei pažnytinėms įstaigoms, nei rekreacinio sporto asociacijoms. Todėl priemonė nėra valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį.

6.4. Atleidimas nuo IMU

(160) Įvedus naująją savivaldybės nekilnojamojo turto mokestį IMU, kuris pakeitė ICI, Italijos valdžios institucijų prašymu ir atsižvelgdama į skundo pateikėjų pastabas dėl naujųjų teisės aktų, Komisija sutiko patikrinti, ar naujasis atleidimas nuo IMU, taikomas nekomercinėms įstaigoms, kurios užsiima konkrečia veikla, yra suderinamas su valstybės pagalba susijusiais teisės aktais. Todėl Komisija įvertins, ar aptariamasis atleidimas nuo IMU yra valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį.

(161) Komisija pastebi, kad nuo dekreto-įstatymo Nr. 1/2002, pertvarkyto į įstatymą Nr. 27/2012, įsigaliojimo dienos įstatymų galią turinčio dekreto Nr. 504/92 7 straipsnio pirmosios pastraipos i punkte numatytas atleidimas nuo mokesčio taikomas nekomercinių įstaigų nekilnojamojamam turtui tik tuo atveju, jeigu ten pat išvardytos veiklos rūšys vykdomos nekomerciniu būdu. Nuostatos dėl „mišraus“ nekilnojamojo turto naudojimo tiek tuo atveju, kai nekilnojamojo turto dalys yra autonomiškos funkcionalumo ir pajamų atžvilgiu, tiek tuo atveju, kai yra būtina atitinkamų įstaigų deklaracija, įsigalios 2013 m. sausio 1 d.

(162) Komisijos nuomone, naujuosiuose teisės aktuose aiškiai išreikšta, kad atleidimas nuo mokesčio užtikrinamas tik tuo atveju, jeigu nevykdoma komercinė veikla. Todėl nėra galimos hibridinės situacijos, atsiradusios iš ICI teisės aktų, kuriais remiantis kai kuriuose nekilnojamojo turto objektuose, kuriems taikytas atleidimas nuo mokesčio, vykdyta komercinio pobūdžio veikla.

(163) Apskritai ekonominės veiklos koncepcijos interpretacija priklauso, be kita ko, nuo konkrečių aplinkybių, valstybės veiklos organizavimo būdo ir konteksto. Siekiant nustatyti tam tikros veiklos neekonominį pobūdį pagal Sąjungos teismų praktiką, reikia išnagrinėti tą veiklą reglamentuojančius teisės aktus, jos tikslą ir pobūdį. Tam tikros veiklos galimo priskyrimo „visuomeninei“ veiklai nepakanka jos ekonominiam pobūdžiui paneigti.

Vis dėlto ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismas pripažino, kad tam tikra veikla, kuria vykdoma vien tik visuomeninė funkcija, gali būti laikoma neekonominė, ypatingai su valstybės pagrindine atsakomybe ir pareigomis susijusiuose sektoriuose.

(164) Dėl IMU Komisija laikosi nuomonės, kad pirmiausia svarbu nustatyti, ar Italijos juridinės sistemos kriterijai, numatyti, siekiant paneigti veiklos, kuriai taikomas atleidimas nuo IMU, komercinį pobūdį, suderinami su Sąjungos teisės numatyta neekonominės veiklos koncepcija.

(165) Šiuo atžvilgiu, kaip paaiškinta 82 ir tolesniuose punktuose, Italijos valdžios institucijos neseniai patvirtino įstatymo dekreto Nr. 1/2012 91a straipsnio trečiojoje pastraipoje numatytas įgyvendinimo nuostatas. 2012 m. lapkričio 19 d. Ekonomikos ir finansų ministerijos reglamente pateikti, be kita ko, bendrieji reikalavimai, kuriais remiantis galima nustatyti, kada įstatymų galią turinčio dekreto Nr. 504/92 7 straipsnio pirmosios pastraipos i punkte numatyta veikla vykdoma nekomerciniu būdu.

(166) Visų pirma, 2012 m. lapkričio 19 d. ministerijos dekreto 1 straipsnio pirmosios pastraipos p punkte apibrėžta „nekomercinio būdo“ koncepcija. Institucinė veikla laikoma vykdoma nekomerciniu būdu, kai a) nesiekia pelno, b) pagal Europos Sąjungos teisę dėl savo pobūdžio nedaro konkurencijos kitiems pelno siekiantiems rinkos ūkio subjektams ir c) išreiškia solidarumo ir subsidiarumo principus. Šiuo atveju svarbus b punkte numatytas reikalavimas, kadangi akivaizdžia nuoroda į Sąjungos teisę bendrai užtikrina, kad veikla neturi daryti konkurencijos kitiems pelno siekiantiems rinkos ūkio subjektams, o tai yra pagrindinė neekonominės veiklos savybė⁽⁶⁷⁾.

(167) Antra, Reglamento 3 straipsnyje apibrėžti bendrieji subjektyvaus pobūdžio reikalavimai, kuriuos privaloma nurodyti nekomercinės įstaigos steigiamajame akte arba įstatuose, kad numatyta veikla būtų vykdoma nekomerciniu būdu. Šie kriterijai: a) draudimas dalyti, taip pat ir netiesiogiai, pelną, likutinį perteklių, fondus, rezervas

⁽⁶⁷⁾ Žr. 2006 m. Sprendimo *Cassa di Risparmio di Firenze*, C-222/04, Rink. p. I-289, 121–123 punktus.

arba kapitalą įstaigos gyvavimo laikotarpiu, nebent dalijimas numatytas pagal įstatymą, t. y. atliekamas įstaigų, kurios priklauso tai pačiai vienalytei struktūrai ir užsiima ta pačia veikla, naudai; b) pareiža galimą pelną ir likutinį perteklių iš naujo investuoti vien tik į veiklos, kuri padeda siekti institucinio visuomeninio solidarumo tikslo, plėtrą; c) tuo atveju, jeigu nekomercinė įstaiga iširtų, galioja pareiža perduoti jos turtą kitai nekomercinei įstaiagai, kuri užsiima tokia pačia institucine veikla, išskyrus kitokią įstatymu numatytą paskirtį.

(168) Trečia, Reglamento 4 straipsnyje nustatyti kiti reikalavimai, kuriuos būtina atitikti kartu su 1 ir 3 straipsniuose numatytais sąlygomis, kad įstatymų galią turinčio dekreto Nr. 504/92 7 straipsnio pirmosios pastraipos i punkte numatyta veikla būtų laikoma vykdoma nekomerciniu būdu.

(169) Visų pirma, Reglamente nustatyta, kad socialinės pagalbos ir sveikatos priežiūros veikla yra vykdoma nekomerciniu būdu, jeigu atitinka bent vieną iš šių dviejų sąlygų: a) veikla yra akredituota valstybės ir vykdoma pagal sutartį arba susitarimą su valstybe, regionais arba vietinėmis įstaigomis, veikla vykdoma papildant viešąsias paslaugas, paslaugos teikiamos nemokamai arba už užmokestį, kuris yra tiesiog prisidėjimas prie išlaidų, numatytų visuotinei paslaugai padengti; b) jeigu veikla nėra akredituota ir vykdoma ne pagal sutartį ar susitarimą, paslaugos teikiamos nemokamai arba už simbolinį užmokestį, kuris yra, bet kokiu atveju, ne didesnis kaip 50 proc. vidutinio užmokesčio, numatyto už tas pačias paslaugas, teikiamas toje pačioje teritorijoje konkurencijos sąlygomis, atsižvelgiant ir į tai, kad nenumatytas vertinimas pagal faktinę paslaugos kainą.

(170) Dėl pirmosios sąlygos Komisija, visų pirma, pastebi, jog, kaip paaikškino Italijos valdžios institucijos, kad atitinkamos įstaigos galėtų pasinaudoti atleidimu nuo mokesčio, turi būti neatsiejamos nacionalinės sveikatos sistemos dalys, kurios padengia visuotines išlaidas ir remiasi solidarumo principu. Šioje sistemoje viešosios ligoninės yra tiesiogiai finansuojamos iš socialinių išmokų ir kitų valstybinių išteklių. Šios ligoninės teikia paslaugas nemokamai, remiantis visuotiniu išlaidų padengimu, arba už

sumažintą užmokestį, kuris padengia tik nedidelę faktinės paslaugos kainos dalį. Nekomercinės įstaigos, priskiriamos tai pačiai kategorijai ir atitinkančios tas pačias sąlygas, taip pat laikomos neatsiejamomis nacionalinės sveikatos sistemos dalimis⁽⁶⁸⁾. Atsižvelgiant į šiam atvejui būdingas savybes ir remiantis Sąjungos teismų praktikoje⁽⁶⁹⁾ nusistovėjusiais principais, Komisija daro išvadą, kad aptariamoms įstaigoms, kurios užsiima pirmiau aprašyta veikla ir atitinka visas įstatyme numatytas sąlygas, negali būti laikomos įmonėmis.

(171) Dėl antrosios sąlygos Reglamente numatyta, kad paslaugos būtų teikiamos nemokamai arba už simbolinį užmokestį. Nemokamai teikiamos paslaugos apskritai nėra ekonominė veikla. Visų pirma, tai taikoma tiems atvejams, kai paslaugos, kaip nustatyta 1 straipsnyje, nėra siūlomos darant konkurenciją kitiems rinkos ūkio subjektams. Tas pats galioja paslaugoms, teikiamoms už simbolinį užmokestį; šiuo atžvilgiu reikia pastebėti, kad, viena vertus, remiantis Reglamentu, kad atlygis būtų simbolinis, neturi atspindėti paslaugos išlaidų, kita vertus, 50 proc. vidutinės kainos apribojimas, nustatytas tai pačiai veiklai, vykdomai toje pačioje teritorijoje konkurenciniu būdu, gali būti naudojamas tik teisei į atleidimą nuo mokesčio paneigti (kaip nurodo žodžiai „bet kokiu atveju“) ir nenurodo *atvirkščiai*, kad gali pasinaudoti atleidimu nuo mokesčio paslaugų tiekėjai, taikantys neviršijančias nurodyto apribojimo kainas. Todėl, atsižvelgdama į tai, kad socialinės pagalbos ir sveikatos priežiūros veikla taip pat atitinka Reglamento 1 ir 3 straipsniuose nurodytus bendruosius ir subjektyvius kriterijus, Komisija daro išvadą, kad ši veikla, vykdoma laikantis galiojančiuose teisės aktuose nustatytų principų, nėra ekonominė veikla.

(172) Švietimo veikla laikoma vykdoma nekomerciniu būdu, jeigu atitinka kai kurias konkrečias sąlygas. Visų pirma, veikla turi būti lygiavertė valstybiniam švietimui, o mokykla turi užtikrinti nediskriminaciją priimant mokinius; be to, mokykla turi priimti neįgalius mokinius, taikyti kolektyvines derybas, turėti prie numatytų standartų pritaikytas struktūras ir numatyti balanso skelbimą. Be to, paslaugos turi būti teikiamos nemokamai arba už simbolinį užmokestį, kuris padengia tik dalį faktinės

⁽⁶⁸⁾ Visų pirma, žr. 1992 m. gruodžio 30 d. įstatymų galią turinčio dekreto Nr. 502 1 straipsnio 18 dalį.

⁽⁶⁹⁾ Žr. 2003 m. Sprendimo *FENIN prieš Komisiją*, T-319/99, Rink. p. II-357, 39 punktą, patvirtinto 2006 m. Sprendimą *FENIN prieš Komisiją*, C-205/03 P, Rink. p. I-6295; 2004 m. Sprendimo *AOK Bundesverband ir kiti, sujungtos bylos C-264/01, C-306/01, C-354/01 ir C-355/01*, Rink. p. I-2493, 45–55 punktus; žr. taip pat dar nepaskelbtą Sprendimą *CBI prieš Komisiją*, T-137/10.

paslaugos kainos, atsižvelgiant ir į tai, kad nenumatytas vertinimas pagal ją. Šiuo atžvilgiu Komisija primena, kad, remiantis teismų praktika⁽⁷⁰⁾, kursai, kuriuos rengia tam tikros įstaigos, kurios yra viešojo švietimo sistemos dalis ir yra visiškai arba dalinai finansuojamos iš viešųjų lėšų, nėra ekonominė veikla. Viešojo švietimo neekonominiam pobūdžiui iš principo neprieštarauja tai, kad mokiniams ar jų tėvams kartais tenka sumokėti mokesčių už mokslą ar registraciją, kuris prisideda prie mokyklos sistemos veikimo išlaidų, svarbu, kad tokie finansiniai įnašai padengtų tik dalį realių paslaugos išlaidų ir todėl negalėtų būti laikomi atlygiu už teikiamą paslaugą. Komisija komunikate dėl Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių taikymo kompensacijai už visuotinės ekonominės svarbos paslaugų teikimą⁽⁷¹⁾ taip pat pripažino, kad šie principai gali būti taikomi profesiniam mokymui, privačioms ir valstybinėms pradinėms mokykloms ir darželiams, papildomam mokymui universitete ir švietimui universitetuose. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija laikosi nuomonės, kad dekretu nurodyti simboliniai mokesčiai negali būti laikomi atlygiu už teikiamą paslaugą. Todėl atsižvelgdama į Reglamento 1 ir 3 straipsniuose nurodytus bendrošius ir subjektyvius kriterijus ir 4 straipsnyje nurodytus konkrečius objektyvius kriterijus, Komisija šiuo atveju laikosi nuomonės, kad aptariamų įstaigų teikiamos švietimo paslaugos negali būti laikomos ekonomine veikla.

- (173) Reglamento 4 straipsnyje nurodyta, kad apgyvendinimo, kultūrinės, laisvalaikio organizavimo ir sportinės veiklos paslaugas privaloma teikti nemokamai arba už simbolinį užmokesį, kuris yra, bet koku atveju, ne didesnis kaip 50 proc. vidutinio užmokesčio, numatyto už tas pačias paslaugas, teikiamas konkurencijos būdu toje pačioje teritorijoje, atsižvelgiant ir į tai, kad nenumatytas vertinimas pagal faktinę paslaugos kainą. Šis reikalavimas tapatus 171 punkte nagrinėjami socialinės pagalbos ir sveikatos priežiūros veiklai numatyti antrajai sąlygai, todėl jam galioja tie patys pirmiau pateikti svarstymai. Nemokamai teikiamos paslaugos apskritai nėra ekonominė veikla. Tas pats galioja paslaugoms, teikiamoms už simbolinį užmokesį; šiuo atžvilgiu reikia pastebėti, kad, viena vertus, remiantis Reglamentu, kad atlygis būtų simbolinis, neturi atspindėti paslaugos išlaidų, kita vertus, 50 proc. vidutinės kainos apribojimas, nustatytas tai pačiai veiklai,

vykdomai toje pačioje teritorijoje konkurenciniu būdu, gali būti naudojamas tik teisei į atleidimą nuo mokesčio poneigti (kaip nurodo žodžiai „bet koku atveju“) ir nenurodo *atvirkščiai*, kad gali pasinaudoti atleidimu nuo mokesčio paslaugų tiekėjai, taikantys neviršijančias nurodyto apribojimo kainas.

- (174) Be to, Komisija atsižvelgia į papildomus reikalavimus, kylančius iš Reglamento 1 straipsnio pirmosios pastraipos j ir m punktuose pateiktų apgyvendinimo ir sporto veiklos apibrėžimų. Visų pirma, pagal Reglamentą apgyvendinimo veiklos atleidimas nuo mokesčio taikytinas tik nekomercinėms įstaigoms, kurios numato tam tikrų kategorijų subjektų priėmimą ir veikimą su pertraukomis. Tiksliau dėl „socialinio apgyvendinimo“ Reglamente patikslinta, kad veikla turi būti skirta asmenims su specialiais laikiniais ar nuolatiniiais poreikiais arba socialiai remtiniems asmenims dėl jų fizinių, psichinių, ekonominių, socialinių ar šeiminių sąlygų. Suprantama, kad įstaiga gali tik kartą prašyti sumokėti simbolinį mokesį, kuris bet koku atveju, neviršytų 50 proc. vidutinės kainos, taikomos tai pačiai veiklai, vykdomai toje pačioje teritorijoje, atsižvelgiant ir į tai, kad nenumatytas vertinimas pagal faktinę paslaugos kainą. Be to, reglamente paaiškinta, kad atleidimas nuo mokesčio, bet koku atveju, netaikomas veiklai, vykdomai viešbučiuose ar panašiose struktūrose, kurios nurodytos 2011 m. gegužės 23 d. įstatymų galią turinčio dekreto Nr. 79 9 straipsnyje⁽⁷²⁾. Todėl atleidimas nuo mokesčio, atrodo, yra netaikomas veiklai, be kita ko, vykdomai viešbučiuose, moteliuose ir nakvynę su pusryčiais siūlančiose įstaigose. Kadangi šiuo atveju nekomercinės įstaigos, užsiimančios apgyvendinimo veikla, privalo atitikti Reglamento 1, 3 ir 4 straipsniuose numatytus bendrošius subjektyvius ir objektyvius kriterijus, Komisija laikosi nuomonės, kad, atsižvelgiant į aptariamo atvejo ypatumus, nagrinėjama veikla, pasižyminti pirmiau nurodytomis savybėmis, nėra ekonominė veikla pagal Sąjungos teisę.

⁽⁷⁰⁾ 1988 m. Sprendimo *Humbel ir Edel*, 263/86, Rink. p. 5365, 17 ir 18 punktai; 1993 m. Sprendimo *Wirth*, C-109/92, Rink. p. I-6447, 15 ir 16 punktai; 2007 m. Sprendimo *Schwarz*, C-76/05, Rink. p. I-6849, 39 punktas. Žr. taip pat 2008 m. vasario 21 d. ELPA Teismo Sprendimo *Private Barnehagers Landsforbund prieš ELPA priežiūros instituciją*, E-5/07, 80–83 punktus.

⁽⁷¹⁾ OL C 8, 2012 1 11, p. 4.

⁽⁷²⁾ 2011 m. gegužės 23 d. įstatymų galią turintis dekretas Nr. 79, Valstybinių taisyklių, susijusių su turizmo sistema ir rinka, kodeksas pagal 2005 m. lapkričio 28 d. įstatymo Nr. 246 14 straipsnį, taip pat Direktyvos 2008/112/EB dėl pakaitinio naudojimosi, ilgalaikio atostogų produkto, pardavimo ir keitimosi sutarčių (OL 129, 2011 6 6, paprastasis priedas Nr. 139) įgyvendinimas. Įstatymų galią turinčio dekreto 9 straipsnyje viešbučiai ir panašiomis struktūromis vadinamos šios apgyvendinimo struktūros: a) viešbučiai; b) moteliai; c) kurortiniai kaimeliai viešbučio tipo; d) turistinės gyvenamosios struktūros viešbučio tipo; e) paplitę viešbučiai; f) istorinės gyvenamosios struktūros viešbučio tipo; g) nakvynę su pusryčiais siūlančios įstaigos, veikiančios pagal verslo principus; h) sveikatinamo-grožio paslaugas teikiančios gyvenamosios struktūros; i) bet kuri kita turistinė apgyvendinimo struktūra, turinti bendrų komponentų su viena ar daugiau pirmiau nurodytų kategorijų.

- (175) Todėl atsižvelgusi į nagrinėjamo atvejo konkrečias aplinkybes ir į tai, kad nekomercinės įstaigos, kurios užsiima apgyvendinimo, kultūrine, laisvalaikio organizavimo ir sportine veikla, privalo atitikti ir Reglamento 1 ir 3 straipsniuose numatytus reikalavimus, Komisija daro išvadą, jog ši veikla, vykdoma laikantis įstatymu nustatytų principų, nelaikoma ekonomine veikla.
- (176) Apibendrinama Komisija laikosi nuomonės, kad remiantis Italijos valdžios institucijų perduota informacija, atsižvelgiant į konkrečias ir ypatingas nagrinėjamo atvejo savybes, pirmesniuose punktuose nagrinėta veikla, kuria užsiima nekomercinės įstaigos, visiškai atitinkančios Reglamento 1, 3 ir 4 straipsniuose numatytus bendruosius subjektyvius ir objektyvius kriterijus, nėra ekonominio pobūdžio. Todėl aptariamoms nekomercinės įstaigos, kurios užsiima pirmiau nurodyta veikla, visiškai laikydamosi Italijos teisės aktuose numatytų sąlygų, neveikia kaip įmonės pagal Sąjungos teisę. Kadangi Sutarties 107 straipsnio 1 dalis taikoma tik įmonėms, šiuo atveju priemonė, neatrodo, patenkanti į šio straipsnio taikymo sritį.
- (177) Galiausiai, Komisija primena, kad nuo 2013 m. sausio 1 d. mišraus nekilnojamojo turto naudojimo atveju bus galima pagal Italijos teisės aktus apskaičiuoti nekilnojamojo turto komercinio naudojimo proporcingą santykį ir taikyti IMU tik ekonominei veiklai. Komisija šiuo atžvilgiu pastebi, kad tais atvejais, kai įstaiga užsiima tiek ekonomine, tiek neekonomine veikla, daliniu atleidimu, kuris taikomas neekonominei veiklai naudojamai nekilnojamojo turto daliai, pranašumas šiai įmonei nesuteikiamas, jeigu ji vykdo ekonominę veiklą kaip įmonė. Todėl tokio pobūdžio situacijoje priemonė nėra valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį.

6.5. Pagalbos susigrąžinimas

- (178) Remiantis Sutarties nuostatomis ir nusistovėjusia Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika, jeigu Komisija nustato, kad pagalba nesuderinama su vidaus rinka, jos kompetencijoje nuspręsti, ar atitinkama valstybė narė turi panaikinti arba pakeisti pagalbą⁽⁷³⁾. Be to, pagal nusistovėjusią Teismo praktiką, valstybei narei nustatyta pareiga panaikinti valstybės pagalbą, kurią Komisija laiko nesuderinama su vidaus rinka, siekiama atkurti prieš tai buvusią padėtį⁽⁷⁴⁾. Šiuo atžvilgiu Teismas yra nustatęs, kad tas tikslas pasiekiamas, kai gavėjas grąžina paskyrus neteisėtą pagalbą suteiktas sumas, taigi netenka turėto pranašumo

⁽⁷³⁾ 1973 m. Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, C-70/72, Rink. p. 813, 13 punktas.

⁽⁷⁴⁾ 1994 m. Sprendimo *Ispanija prieš Komisiją*, sujungtos bylos C-278/92, C-279/92 ir C-280/92, Rink. p. I-4103, 75 punktas.

prieš savo konkurentus rinkoje ir yra atkuriami iki pagalbos mokėjimo buvusi padėtis⁽⁷⁵⁾.

- (179) Remiantis šia teismų praktika, Reglamento (EB) Nr. 659/99⁽⁷⁶⁾ 14 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „jeigu esant neteisėtai pagalbai priimami neigiami sprendimai, Komisija nusprendžia, kad suinteresuotoji valstybė turi imtis visų priemonių, kurios būtinos, kad pagalba būtų išieškota iš gavėjo“.
- (180) Todėl atsižvelgiant į tai, kad atleidimo nuo ICI priemonė turi būti laikoma neteisėta ir nesuderinama pagalba, iš principo pagalbos suma turi būti sugrąžinta, kad būtų atkurta iki pagalbos suteikimo buvusi rinkos padėtis.
- (181) Vis dėlto Reglamente (EB) Nr. 659/99 numatyti nuostatai dėl išieškojimo apribojimai. Visų pirma, pagal 14 straipsnio 1 dalį „Komisija nereikalauja išieškoti pagalbos, jeigu tai prieštarautų bendrajam Bendrijos teisės principui“, pavyzdžiui, teisėtų lūkesčių apsauga. Be to, Teisingumo Teismas pripažino ir vieną valstybės narės pareigos vykdyti jai skirtą sprendimą dėl susigrąžinimo išimtį, būtent — išskirtines aplinkybes, dėl kurių valstybei narei būtų visiškai neįmanoma tinkamai įvykdyti sprendimo⁽⁷⁷⁾.
- (182) Kadangi šiomis išimtimis per oficialųjį tyrimą rėmėsi Italijos valdžios institucijos, Komisija privalo išnagrinėti, ar jos taikytinos šiam atvejui, siekiant nustatyti, ar būtina pradėti pagalbos susigrąžinimą.

6.5.1. Teisėti lūkesčiai

- (183) Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo ir Komisijos sprendimų priėmimo praktiką nurodymas susigrąžinti pagalbą pažeistų bendrąjį Sąjungos teisės principą, jeigu savo veiksmams Komisija leido pagalbos gavėjui turėti teisėtą lūkestį, kad pagalba buvo suteikta laikantis Sąjungos teisės aktų.

⁽⁷⁵⁾ 1999 m. Sprendimo *Belgija prieš Komisiją*, C-75/97, Rink. p. I-030671, 64–65 punktai.

⁽⁷⁶⁾ OL L 83, 1999 3 27, p. 17.

⁽⁷⁷⁾ Komisijos pranešimo dėl veiksmingo Komisijos sprendimų, kuriais valstybėms narėms nurodoma susigrąžinti neteisėtą ir nesuderinamą valstybės pagalbą, įgyvendinimo (OL C 272, 2007 11 15, p. 4.), 18 punktas.

- (184) Teismas ne kartą yra teigęs, kad teisę kliautis teisėtų lūkesčių apsaugos principu turi visi subjektai, kuriems Sąjungos institucija sudarė sąlygas turėti pagrįstų lūkesčių. Vis dėlto asmuo negali remtis teisėtų lūkesčių apsaugos principu, jeigu administracinės institucijos jam nesuteikė tikslių garantijų ⁽⁷⁸⁾.
- (185) Nagrinėjamu atveju Italijos valdžios institucijos ir 78 suinteresuotosios trečiosios šalys iš esmės nurodė teisėtų lūkesčių apsaugos principą remdamosi atsakymu į 2009 m. rašytinį parlamentinį klausimą ⁽⁷⁹⁾. Atsakyme į šį klausimą Komisija teigia, kad ji „atliko pirminį patikrinimą ir laikosi nuomonės, kad papildomi tyrimai nepateisinami, kadangi, atrodo, neįmanoma, jog ICI schema būtų suteikusi bažnytinėms institucijoms pranašesnę padėtį konkurencijos atžvilgiu“.
- (186) Komisija laikosi nuomonės, kad šis atsakymas nesukėlė jokių teisėtų lūkesčių dėl toliau išvardytų priežasčių.
- (187) Visų pirma, Komisijos teiginys rėmėsi paprasčiausiu „pirminiu vertinimu“; Komisija neteigė, kad priėmė sprendimą, o tiesiog laikėsi nuomonės, kad nėra priežasčių atlikti papildomus tyrimus. Antra, Komisija dvejodama teigė, kad buvo neįmanoma, jog atleidimas nuo ICI suteiktų pranašumą bažnytinėms institucijoms. Trečia, klausimas ir atsakymas susiję vien tik su bažnytinėmis įstaigomis, priskiriamomis nekomercinių įstaigų, kurioms taikytas atleidimas nuo ICI, mažesnei kategorijai.
- (188) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija laikosi nuomonės, kad nėra pateikusi konkrečių, besąlygiškų ir nuoseklių garantijų, kurios galėjo paskatinti aptariamą priemonę naudoti gavėjus turėti pagrįstų lūkesčių, jog schema yra teisėta, t. y. nepatenka į valstybės pagalbos teisės aktų taikymo sritį, todėl galimai priemone suteiktai naudai nebus taikomos pagalbos susigrąžinimo procedūros. Apibendrinant Komisija laikosi nuomonės, kad nėra pateikusi jokios tikslios ir besąlygiškos deklaracijos, garantuojančios, kad aptariamasis atleidimas nuo ICI negali būti valstybės pagalba.
- (189) Be to, Italija tvirtino, kad Komisijos skundų pateikėjams duoti atsakymai dėl atleidimo nuo ICI, apie kuriuos Italijos valdžios institucijos buvo neoficialiai informuotos, esą sukėlė teisėtus nekomercinių įstaigų lūkesčius dėl minėto atleidimo nuo mokesčio suderinamumo su Sąjungos teise. Komisija nesutinka su Italijos pastabomis. Iš tikrųjų raštuose su pirminiu vertinimu, kuriuos Komisijos tarnybos išsiuntė skundo pateikėjams ir su kuriais valstybė narė supažindinta tik neoficialiai, neišreiškiama galutinė Komisijos pozicija. Komisijos sprendimai skelbiami viešai ir spausdinami *Oficialiajame leidinyje*, tai nevyksta paprastos administracinės procedūros metu, kai Komisijos tarnybos, remdamosi prieinama informacija, turi rimtų abejonių dėl nagrinėjamų priemonių suderinamumo. Be to, prieš raštą, išsiųstą vasario 15 d. skundo pateikėjams, du iš jų pateikė teismui ieškinį, todėl raštas netapo galutiniu; ieškiniai atsiimti tik priėmus sprendimą pradėti procedūrą.
- (190) Todėl Komisija daro išvadą, kad šiuo atveju Italija ir 78 suinteresuotosios šalys negavo jokios garantijos iš Sąjungos institucijos, kuri pateisintų teisėtus lūkesčius ir neleistų Komisijai nurodyti susigrąžinti pagalbą.
- 6.5.2. Išskirtinės aplinkybės: visiškai neįmanoma susigrąžinti pagalbos.
- (191) Remiantis Sutarties 288 straipsniu, valstybė narė, kuriai skirtas sprendimas susigrąžinti pagalbą, privalo jį vykdyti. Kaip pirmiau nurodyta, yra viena šios pareigos išimtis, kuri galima tuo atveju, kai valstybė narė įrodo, kad yra susidariusios išskirtinės aplinkybės, dėl kurių visiškai neįmanoma tinkamai įvykdyti sprendimo.
- (192) Paprastai valstybės narės remiasi šia galimybe vėlesnių diskusijų su Komisija metu po to, kai priimamas sprendimas ⁽⁸⁰⁾. Vis dėlto šiuo atveju Italija dar prieš priimant sprendimą teigė, kad nereikia nurodyti susigrąžinti pagalbos, kadangi būtų visiškai neįmanoma tai įvykdyti. Kadangi Italija iškėlė šį klausimą per oficialų tyrimą, o remiantis bendroju teisės principu, nieko negalima įpareigoti padaryti tai, kas neįmanoma, Komisija laikosi nuomonės, kad klausimą būtina aptarti šiame sprendime.

⁽⁷⁸⁾ 2006 m. Sprendimo *Belgija ir Forum 187 ASBL prieš Komisiją*, C-182/03 ir C-217/03, Rink. p. I-5479, 147 punktą.

⁽⁷⁹⁾ Rašytinis klausimas E-177/2009 (OL C 189, 2010 7 13).

⁽⁸⁰⁾ 2008 m. Sprendimo *Komisija prieš Ispaniją*, C 214/07, Rink. p. I-08357, 13 ir 22 punktai.

- (193) Visų pirma, reikia prisiminti, kad Teisingumo Teismas nuosekliai taikė labai siaurą „visiško negalimumo“ sąvokos interpretaciją. Visiško negalimumo susigrąžinti pagalbą sąlyga nėra tenkinama, kai valstybė narė apsiriboja pranešti Komisijai apie sprendimo vykdymo sukeliamus teisinius, politinius arba praktinius sunkumus⁽⁸¹⁾. Visiškas negalimumas priimtinas tik tuo atveju, kai susigrąžinimo nuo pat pradžių objektyviai ir visiškai neįmanoma įvykdyti⁽⁸²⁾.
- (194) Nagrinėjamu atveju Italijos valdžios institucijos teigė, kad būtų visiškai neįmanoma tiek nustatyti, kuris nekomercinėms įstaigoms priklausantis nekilnojamasis turtas buvo skirtas neišskirtinai komercinio pobūdžio veiklai vykdyti, tiek gauti informaciją, būtiną siekiant nustatyti mokesčio sumą, kurią būtų reikėję mokėti.
- (195) Iš tikrųjų Italijos valdžios institucijos paaiškino, kad dėl kadastrų registro struktūros neįmanoma atgaline data ištraukti iš kadastrinių duomenų bazių duomenų, susijusių su nekomercinėms įstaigoms priklausančiu nekilnojamoju turtu, skirtu neišskirtinai komercinio pobūdžio veiklai, kuri nurodyta atleidimo nuo ICI nuostatose. Kadastrų registre esanti informacija nenurodo, kokia veikla vykdyta nekilnojajame turte. Kitaip tariant, remiantis kadastrų registre esančiais duomenimis negalima nustatyti, ar tam tikram nekilnojajame turte atitinkama įstaiga vykdė komercinę ar nekomercinę veiklą. Iš tikrųjų kiekvienas atskiras nekilnojamojo turto objektas (įskaitant atskirai klasifikuojamas nekilnojamojo turto objektų dalis) kadastrų registre įrašytas tik remiantis objektyviomis jo savybėmis, kurios atspindi jo fizinius ir struktūrinius komponentus, susijusius su naudojimo paskirtimi.
- (196) Kalbėdama apie mokesčių duomenų bazes, visų pirma, apie nekomercinių įstaigų pateiktų pajamų deklaracijų archyvus, Italija paaiškino, kad pagal šias duomenų bazes galima nustatyti tik nekomerciniu būdu naudotą nekilnojamąjį turtą. Tokiu atveju pastatai, kurie duoda pelno, turi būti nurodyti suvestinėje pajamų deklaracijos formoje, užpildant RB skirsnį apie pastatų duodamas pajamas ir nepildant RS skirsnio apie mišrias pajamas ir išlaidas. Kita vertus, tuo atveju, kai nekomercinė įstaiga turi ir nekilnojamojo turto, kuriame vykdoma komercinė veikla, reikia užpildyti RB ir RS skirsnius. Vis dėlto, jeigu RB skirsnyje deklaruojama daugiau pastatų, neįmanoma nustatyti nekilnojamojo turto, kuriame vykdyta veikla,
- davusi deklaracijoje nurodytas pajamas. Bet kokiu atveju, reikia pastebėti, kad suvestinės formos RS skirsnis apima suvestinius duomenis apie pajamas ir išlaidas, susijusias su komerciniu ir nekomerciniu būdu naudotomis prekėmis ir paslaugomis (komercinei ir kitai veiklai vykdyti mišriai naudotomis prekėmis ir paslaugomis). Todėl net kai RB skirsnyje nurodomas tik vienas pastatas, dėl struktūrinių kadastrinės sistemos savybių (pagal kurią pastatas proporcingai nedalijamas į komerciniam ir nekomerciniam naudojimui skirtas dalis) neįmanoma nustatyti, kurioje nekilnojamojo turto dalyje vykdyta ekonominė veikla, davusi deklaracijoje nurodytas pajamas.
- (197) Todėl Komisija laikosi nuomonės, kad Italijos valdžios institucijos įrodė, jog aptariamoms pagalbos gavėjai negali būti identifikuoti ir, kad pagalba negali būti objektyviai apskaičiuota dėl turimų duomenų trūkumo. Iš tikrųjų pagal mokesčių ir kadastrinių duomenų bazes neįmanoma nustatyti nekomercinėms įstaigoms priklausančio nekilnojamojo turto, skirto neišskirtinai komercinio pobūdžio veiklai, kuri nurodyta atleidimo nuo ICI nuostatose, taip pat negalima gauti ir susigrąžintinos mokesčio sumos dydžiui apskaičiuoti būtinos informacijos. Todėl galimo įsakymo susigrąžinti pagalbą būtų neįmanoma objektyviai ir visiškai įgyvendinti.
- (198) Apibendrinama Komisija laikosi nuomonės, kad atsižvelgiant į nagrinėjamo atvejo ypatingumą, atrodo, Italijai yra visiškai neįmanoma susigrąžinti galimą pagalbą, neteisėtai suteiktą taikant atleidimo nuo ICI nuostatas. Todėl nenurodoma pradėti pagalbos, susidariusios iš neteisėto ir nesuderinamo atleidimo nuo savivaldybių nekilnojamojo turto mokesčio, susigrąžinimą.

7. IŠVADA

- (199) Komisija daro išvadą, kad Italija neteisėtai įgyvendino įstatymų galią turinčio dekreto Nr. 504/92 7 straipsnio pirmosios pastraipos i punkte numatytą atleidimą nuo savivaldybių nekilnojamojo turto mokesčio, pažeisdama Sutarties 108 straipsnio 3 dalį.
- (200) Kadangi neįmanoma nustatyti nė vieno aptariamoms schemoms suderinamumą įrodančio motyvo, ji pati yra nesuderinama su vidaus rinka. Vis dėlto, atsižvelgiant į išskirtines Italijos nurodytas aplinkybes, neturi būti nurodyta susigrąžinti pagalbą, kadangi Italija įrodė, jog visiškai neįmanoma tai įvykdyti.

⁽⁸¹⁾ 2003 m. Sprendimo *Komisija prieš Ispaniją*, C-404/00, Rink. p. I-6695, 47 punktą.

⁽⁸²⁾ 1999 m. Sprendimo *Belgija prieš Komisiją („Maribel I“)*, C-75/97, Rink. p. I-3671, 86 punktą; 2008 m. sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*, C-214/07, Rink. p. I-08357, 13, 22 ir 48 punktai.

(201) Komisija laikosi nuomonės, kad TUIR 149 straipsnio ketvirtoji pastraipa nėra valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį.

(202) Galiausia, atsižvelgusi į konkrečias savybes, būdingas atleidimo nuo IMU priemonei, taikomai nekomercinėms įstaigoms, kurios užsiima išskirtinai nekomercine konkrečia veikla, laikydamosi nacionaliniuose teisės aktuose nustatytų sąlygų, Komisija daro išvadą, kad tokia veikla negali būti laikoma ekonomine veikla pagal valstybės pagalbos teisės aktus, todėl priemonė nepatenka į Sutarties 107 straipsnio 1 dalies taikymo sritį.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Valstybės pagalba, kurią Italija, taikydamą atleidimo nuo ICI priemonę ir taip pažeisdama Sutarties 108 straipsnio 3 dalį, neteisėtai suteikė nekomercinėms įstaigoms, kurios naudojamos atitinkamą nekilnojamąjį turtą vykdo vien tik įstatymų galią turinčio dekreto Nr. 504/92 7 straipsnio pirmosios pastraipos i punkte išvardytų rūšių veiklą, yra nesuderinama su vidaus rinka.

2 straipsnis

TUIR 149 straipsnio ketvirtoji pastraipa nėra valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį.

3 straipsnis

Atleidimo nuo IMU priemonė, taikoma nekomercinėms įstaigoms, kurios naudojamos nekilnojamąjį turtą vykdo vien tik įstatymų galią turinčio dekreto Nr. 504/92 7 straipsnio pirmosios pastraipos i punkte išvardytų rūšių veiklą, nėra valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį.

4 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Italijos Respublikai.

Priimta Briuselyje 2012 m. gruodžio 19 d.

Komisijos vardu
Joaquín ALMUNIA
Pirmininko pavaduotojas

I PRIEDAS

SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ, PATEIKUSIŲ SAVO PASTABAS DĖL SPRENDIMO PRADĖTI PROCEDŪRĄ, SAŖAŠAS

Vardas, pavardė arba pavadinimas ir (arba) adresas

1. Santa Maria Annunciata in Chiesa Rossa (Šv. Marijos Apreiškimo raudonoji bažnyčia), Via Neera 24, Milano, Italija
2. Fondazione Pro-Familia (Fondas *Pro-Familia*), Piazza Fontana 2, Milano, Italija
3. Pietro Farracci, San Cesareo, Italija
4. Scuola Elementare Maria Montessori s.r.l. (*Maria Montessori* pradinė mokykla), Roma, Italija
5. Parrocchia S. Luca Evangelista (Šv. Evangelisto Luko parapija), Via Negarville 14, Torino, Italija
6. Parrocchia S. Nicolò di Bari (Bario Šv. Nikolajaus parapija), Piazza Principe Napoli 3, Tortorici (Messina), Italija
7. Parrocchia S. Nicolò di Bari (Bario Šv. Nikolajaus parapija), Via Libertà 30, Caronia (Messina), Italija
8. Parrocchia S. Nicolò di Bari (Bario Šv. Nikolajaus parapija), Piazza Matrice, S. Stefano di Camastra (Messina), Italija
9. Parrocchia S. Orsola (Šv. Uršulės parapija), Contrada S. Orsola, S. Angelo di Brolo (Messina), Italija
10. Parrocchia Sacro Cuore di Gesù (Jėzaus Šventosios Širdies parapija), Frazione Galbato, Gioiosa Marea (Messina), Italija
11. Parrocchia Sacro Cuore di Gesù (Jėzaus Šventosios Širdies parapija), Corso Matteotti 51, Patti (Messina), Italija
12. Parrocchia Sacro Cuore di Gesù (Jėzaus Šventosios Širdies parapija), Via Medici 411, S. Agata Militello (Messina), Italija
13. Istituto Sacro Cuore di Gesù (Jėzaus Šventosios Širdies institutas), Via Medici 411, S. Agata Militello (Messina), Italija
14. Parrocchia Santi Nicolò e Giacomo (Šv. Nikolajaus ir Jokūbo parapija), Discesa Sepolcri, Capizzi (Messina), Italija
15. Istituto Diocesano Sostentamento Clero (Kunigų Palaikymo Vyskupystės institutas), Via Cattedrale 7, Patti (Messina), Italija
16. Parrocchia Madonna del Buon Consiglio e S. Barbara (Gero patarimo Motinos ir Šv. Barboros parapija), Con. Cresta, Naso (Messina), Italija
17. Parrocchia Maria SS. Annunziata (Švč. Marijos Apreiškimo parapija), Frazione Marina, Marina di Caronia (Messina), Italija
18. Parrocchia Maria SS. Assunta (Švč. Marijos Ėmimo į dangų parapija), Via Battisti, Militello Rosmarino (Messina), Italija
19. Parrocchia Maria SS. Assunta (Švč. Marijos Ėmimo į dangų parapija), Via Monte di Pietà 131, Cesarò (Messina), Italija
20. Parrocchia Maria SS. Assunta (Švč. Marijos Ėmimo į dangų parapija), Piazza S. Pantaleone, Alcara Li Fusi (Messina), Italija
21. Parrocchia Maria SS. Assunta (Švč. Marijos Ėmimo į dangų parapija), Via Oberdan 6, Castell'Umberto (Messina), Italija
22. Parrocchia Maria SS. Assunta (Švč. Marijos Ėmimo į dangų parapija), Piazza Duomo, Tortorici (Messina), Italija
23. Parrocchia Maria SS. Assunta (Švč. Marijos Ėmimo į dangų parapija), Via Roma 33, Mirto (Messina), Italija
24. Parrocchia Maria SS. Del Rosario (Rožinio Švč. Marijos parapija), Contrada Scala, Patti (Messina), Italija
25. Parrocchia Maria SS. Della Scala (Laiptų Švč. Marijos parapija), Contrada Sceti, Tortorici (Messina), Italija

26. Parrocchia Maria SS. Della Visitazione (Lankymo Švč. Marijos parapija), Contrada Casale, Gioiosa Marea (Messina), Italija
27. Parrocchia Maria SS. Delle Grazie (Švč. Marijos Maloningosios parapija), Via Campanile 3, Montagnareale (Messina), Italija
28. Parrocchia Maria SS. Delle Grazie (Švč. Marijos Maloningosios parapija), Via Cappellini 2, Castel di Lucio (Messina), Italija
29. Parrocchia Maria SS. Annunziata (Švč. Marijos Apreiškimo parapija), Piazza Regina Adelasia 1, Frazzanò (Messina), Italija
30. Parrocchia Maria SS. Annunziata (Švč. Marijos Apreiškimo parapija), Contrada Sfaranda, Castell'Umberto (Messina), Italija
31. Parrocchia Maria SS. Di Lourdes (Lurdo Švč. Marijos parapija), Frazione Gliaca, Piraino (Messina), Italija
32. Parrocchia S. Giuseppe (Šv. Juozapo parapija), Contrada Malvicino, Capo d'Orlando (Messina), Italija
33. Parrocchia s. Maria del Carmelo (Karmelio Šv. Marijos parapija), Piazza Duomo 20, S. Agata Militello (Messina), Italija
34. Parrocchia S. Maria di Gesù (Jėzaus Šv. Marijos parapija), Via Giovanni XXIII 43, Raccuja (Messina), Italija
35. Parrocchia S. Maria Maddalena (Šv. Marijos Magdalenos parapija), Contrada Maddalena, Gioiosa Marea (Messina), Italija
36. Parrocchia S. Maria (Šv. Marijos parapija), Via S. Maria, San Angelo di Brolo (Messina), Italija
37. Parrocchia S. Michele Arcangelo (Šv. Arkangelo Mykolo parapija), Via San Michele 5, Patti (Messina), Italija
38. Parrocchia S. Michele Arcangelo (Šv. Arkangelo Mykolo parapija), Via Roma, Sinagra (Messina), Italija
39. Parrocchia S. Antonio (Šv. Antano parapija), Via Forno Basso, Capo d'Orlando (Messina), Italija
40. Parrocchia S. Caterina (Šv. Kotrynos parapija), Frazione Marina, Marina di Patti (Messina), Italija
41. Parrocchia Cattedrale S. Bartolomeo (Šv. Baltramiejaus katedros parapija), Via Cattedrale, Patti (Messina), Italija
42. Parrocchia Maria SS. Addolorata (Švč. Marijos Skausmingosios parapija), Contrada Torre, Tortorici (Messina), Italija
43. Parrocchia S. Nicolò di Bari (Bario Šv. Nikolajaus parapija), Via Risorgimento, San Marco d'Alunzio (Messina), Italija
44. Parrocchia Immacolata Concezione (Nekalto Prasadėjimo parapija), Frazione Landro, Gioiosa Marea (Messina), Italija
45. Parrocchia Maria SS Assunta (Švč. Marijos Ėmimo į dangų parapija), Piazza Mazzini 11, Tusa (Messina), Italija
46. Parrocchia Maria SS Assunta (Švč. Marijos Ėmimo į dangų parapija), Frazione Torremuzza, Motta d'Affermo (Messina), Italija
47. Parrocchia Maria SS Assunta (Švč. Marijos Ėmimo į dangų parapija), Salita Madre Chiesa, Ficarra (Messina), Italija
48. Parrocchia Maria SS. Della Catena (Grandinės Švč. Marijos parapija), Via Madonna d. Catena 10, Castel di Tusa (Messina), Italija
49. Parrocchia Maria SS. Delle Grazie (Švč. Marijos Maloningosios parapija), Via N. Donna 2, Pettineo (Messina), Italija
50. Parrocchia Ognissanti (Visų Šventųjų parapija), Frazione Mongiove, Mongiove di Patti (Messina), Italija
51. Parrocchia S. Anna (Šv. Onos parapija), Via Umberto 155, Floresta (Messina), Italija
52. Parrocchia S. Caterina (Šv. Kotrynos parapija), Vico S. Caterina 2, Mistretta (Messina), Italija
53. Parrocchia S. Giorgio Martire (Šv. Jurgio Kankinio parapija), Frazione S. Giorgio, San Giorgio di Gioiosa M. (Messina), Italija
54. Parrocchia S. Giovanni Battista (Šv. Jono Krikštytojo parapija), Frazione Martini, Sinagra (Messina), Italija
55. Parrocchia S. Lucia (Šv. Liucijos parapija), Via G. Rossini, S. Agata Militello (Messina), Italija

56. Parrocchia S. Maria delle Grazie (Švč. Marijos Maloningosios parapija), Via Normanni, S. Fratello (Messina), Italija
 57. Parrocchia S. Maria (Šv. Marijos parapija), Piazzetta Matrice 8, Piraino (Messina), Italija
 58. Parrocchia S. Michele Arcangelo (Šv. Arkangelo Mykolo parapija), Piazza Chiesa Madre, Librizzi (Messina), Italija
 59. Parrocchia S. Michele Arcangelo (Šv. Arkangelo Mykolo parapija), Via Umberto I, Longi (Messina), Italija
 60. Parrocchia S. Nicolò di Bari (Bario Šv. Nikolajaus parapija), Piazza S. Nicola, Patti (Messina), Italija
 61. Parrocchia S. Nicolò di Bari (Bario Šv. Nikolajaus parapija), Via Ruggero Settimo 10, Gioiosa Marea (Messina), Italija
 62. Parrocchia S. Nicolò di Bari (Bario Šv. Nikolajaus parapija), Via S. Nicolò, S. Fratello (Messina), Italija
 63. Parrocchia Santa Maria e San Pancrazio (Šventosios Marijos ir Šventojo Pankracijaus parapija), Via Gorgone, S. Piero Patti (Messina), Italija
 64. Parrocchia Maria SS Assunta (Švč. Marijos Ėmimo į dangų parapija), Piazza Convento, S. Fratello (Messina), Italija
 65. Parrocchia Maria SS. Del Rosario (Rožinio Švč. Marijos parapija), Via Provinciale 7, Caprileone (Messina), Italija
 66. Parrocchia Maria SS Assunta (Švč. Marijos Ėmimo į dangų parapija), Via Monachelle 10, Caprileone (Messina), Italija
 67. Parrocchia Maria SS del Tindari (Tindario Švč. Mergelės Marijos parapija), Via Nazionale, Caprileone (Messina), Italija
 68. Parrocchia S. Febronia (Šv. Febronijos parapija), Contrada Case Nuove, Patti (Messina), Italija
 69. Parrocchia Maria SS. della Stella (Žvaigždės Švč. Mergelės parapija), Contrada S. Maria Lo Piano, S. Angelo di Brolo (Messina), Italija
 70. Parrocchia S. Erasmo (Šv. Erazmo parapija), Piazza del Popolo, Reitano (Messina), Italija
 71. Parrocchia Maria SS. della Catena (Grandinės Švč. Mergelės parapija), Via Roma, Naso (Messina), Italija
 72. Parrocchia S. Benedetto il Moro (Šv. Benedikto Mauro parapija), Piazza Libertà, Acquedolci (Messina), Italija
 73. Parrocchia S. Giuseppe (Šventojo Juozapo parapija), Frazione Tindari, Tindari (Messina), Italija
 74. Parrocchia Santi Filippo e Giacomo (Šv. Pilypo ir Jokūbo parapija), Via d. Oliveri 2, Naso (Messina), Italija
 75. Parrocchia SS. Salvatore (Švč. Išganytojo parapija), Via Cavour 7, Naso (Messina), Italija
 76. Santuario Maria SS del Tindari (Tindario Švč. Mergelės šventykla), Via Mons. Pullano, Tindari (Messina), Italija
 77. Parrocchia S. Maria Assunta, (Švč. Marijos Ėmimo į dangų parapija), Via Roma, Galati Mamertino (Messina), Italija
 78. Fondazione Opera Immacolata Concezione (Nekaltojo Prasidėjimo veiklos fondas) O.N.L.U.S., Padova, Italija
 79. Parrocchia San Giuseppe (Šventojo Juozapo parapija), Piazza Dante 11, Oliveri (Messina), Italija
 80. Parrocchia S. Leonardo (Šventojo Leonardo parapija), Frazione San Leonardo, Gioiosa Marea (Messina), Italija
-